

10

FILLÉR

Reggeli Újság

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BUDAPEST,
V., BANK-UTCA 4. SZÁM TEL.: 1-296-99 VASÁRNAP:
V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 34. TEL.: 1-186-21 ÉS 1-186-22

HÉTFŐ

BUDAPEST, X. ÉVFOLYAM, 38. SZÁM
1938. SZEPTEMBER 19

NÉPSZAVAZÁS

az egyetlen megoldás, mondta a Duce

Kedden négyhatalmi értekezlet ül össze

Hodza és a csehek egész Európa ellen – Közel százezerre
emelkedett a szudétanémet menekülők számaLady Runciman és az angol kolónia vasárnap éjszaka
elhagyta Prágát

A magyar nemzet szimpátia-tüntetése Mussolini mellett

Vasárnap délelőtt mondta el Mussolini történelmi beszédét, amely ismételt és nyomatékosan kihangsúlyozta azt az igazságon, méltányosságon, történelmi adottságon és minden historikumon túlmenő szerencsés körülményt, hogy nem állunk egyedül és husz évtizede hirdett igazságunk gyümölesérének öszén: *mellénk állt a világ jóérzésű és jóindulatu népeinek sokasága.* A *Popolo d'Italia* minap megjelent cikke után a Duce megrázóerejű beszéde újabb örömteli megelégedést kelt mert Mussolini gyors és totális megoldást követelt és azt, hogy minden nemzetiség kérdését egyszerre kell megoldani. Ez tökéletesen fedi a magyar hivatalos álláspontot.

Nekünk, magyaroknak egészen különleges öröm és megelégedés az erőteljes, férfias kiállásnak ez a vasárnapi szövege, mert hiszen végeredményben mi, magyarok voltunk az elsők, de nem csupán az elsők, hanem az állandó és szüntelen hangadók, akik tiltakoztunk az ellen a brutális elnyomás ellen, amelyet főként a csehszlovák köztársaság kormánya fogatosított a kisebbségekkel, elsősorban a magyarokkal szemben. Közel két évtizeden át — lehet mondani — pusztában elhangzott szónak tünt jalkiállításunk, segélykérésünk, tiltakozásunk és az igazságtalan békére való hivatkozásunk az európai düh-koncert hangzavarában. Eppen ezért fokozott és hálás örömmel, jóleső megnnyugvással kell üdvözlőlnünk a Duce erőteljes szövegét, amely egyenes vonalvezetésével, bátor hitvallásával és baráti hovatartozásával őszintén, félre nem érthetően megjelöli az utat. Azt az utat, amely ebből a két évtizedes hangzavarból a tiszta, becsületos és az emberi léleknek elfogadható ideák felé vezetnek az eszmék és rögeszmék zürzavarába tévedt Európát.

Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni, sőt talán hangsúlyozottan ki kell emelni Lengyelország magatartását. Ez a baráti nemzet, amelyhez sok-sok évszázad

történelmi kapcsolata fűzi a magyar népet, most, a kritikus elhatározások pillanatában ismételtlen bebizonyította, hogy a testvériség rejtélyes, lélektanilag talán alig megmagyarázható vonzódásaiban egy a magyar fajtával. Legyünk ugyanis tisztában azzal, hogy a világtörténelem során alig találunk példát a lengyel-magyar barátság nál ideálisabb, önzetlenebb és a lélek legmélyéből fakadóbb vonzalomnál. Földrajzi adottságaink mindössze egyszer tették lehetővé eddig, hogy a két ország egyetlen egységként mutakozzék a nagyvilág színe előtt. A jelenlegi külpolitikai szituációban újlag megmutatkozik ez a lélekből fakadt barátság és szeretet.

Mondani sem kell talán, hogy az erőteljes baráti erőnek ebben a napsugaras teljességében minden eddiginél határozottabban bontakozik ki nemzeti aspirációink világos horizontján a két évtized óta pontosan körvonalazott magyar álláspont. Az, amely az önrrendkezés jogát jelöli ki elsőnek azokban a követelésekben, amelyek kijárnak minden nemzetiségnek: nemcsak a szudétanémeteknek és magyaroknak, hanem — a szlovákoknak is, akikhez ezerszázados történelmi kötelek fűzik a magyar népet.

Ebben a tekintetben százszázalékosan egységes a magyar nemzet álláspontja és — ami a gyakorlati kivétel részleteit illeti, — minden hazáját szerető magyar ember őszintén kívánja, hogy az általunk két évtizede követelt igazság békés uton valósuljon meg. Aminthogy a békés uton való igazságszolgáltatás szöszölői voltunk husz esztendőn keresztül Európa lelkiismeretében. Függetlenül azonban az igazságnak békés uton való diadalrajtásától: a magyar nemzet fejelemzett nyugalommal tekint a bekövetkező események elé.

Nem változtat békés szándékainkon az a tengernyi brutalitás sem, amellyel a csehek éppen ezekben a kétségbeesítő pillanatokban igyekeznek tetézni világtörténelmi tévedéseiket, hibáikat, vagy — mondjuk meg nyíltan: — büneiket.

A szüszavú, de annál kifejezőbb táviratok részletesen beszámolnak ezekről az eseményekről, de ugyanigy idegkremenően esetelik a szerencsétlen menekülők szenvedéseit is. Eppen ezért nem foglalkozunk most a véres és megdöbbentő aktualitásnak ezekkel a — századunkban szinte hihetetlen — sorozatával, hanem örönk és igazságunk teljességében örömmel üdvözljük nemze-

tünk nagy barátját: Mussolini olasz miniszterelnökét és lengyel testvér-barátainkat, akik határozott és félre nem érthető mellékkállással erővel, étellel és a lélek bizodalomával töltötték meg azt az egységes nemzeti hitüket és jelfogásukat, amelyet vitéz Imrédy Béla, Magyarország miniszterelnöke ebben a jrapans fogalmazásban tömörített össze: „Igazságot és békét!”

Mussolini a németekről, magyarokról, lengyelekről és a »mozaik-állam« többi nemzetiségeiről

Trieszt, szeptember 18.

Mussolini miniszterelnök vasárnap délelőtt negyed 11 óra után érkezett ragyogó napsütéses időben a trieszti kikötőbe, a Camicia Nera torpedóromboló fedélzetén. A Ducét a kikötőben mintegy kétszáz ezer főnyi tömeg fogadta, amely a tengerparton, valamint a szomszédos tereken és utcákon helyezkedett el. A Duce a kikötőből az Olasz Egység-terre vonult, ahol a hajózási vállalatok hatalmas palotái állnak és itt egy magas emelvényről százezres tömegek előtt mondta el nagy érdeklődéssel várt beszédét.

— Trieszti férfiak és nők! — kezdte beszédét a Duce — már negyedizben van alkalmam hozzátok beszélni. Először 1918-ban, a nagy győzelem után, majd

1920-ban és 1921-ben, amikor egy közpesszerű békéből származó kérdések zaklaták kedélyeinket.

— Most, amikor hosszú évek után ismét visszatérek hozzátok, az első pillantás után is méltányolnom kell azt a haladást, amelyet a mi Triesztünk tett. Nem azért jöttem ide, hogy megjavítsam kedélyállapototokat, mint egyes Alpokon tuli firkászok ostoba módon irták. Erre nektek nincs szükségtek, mert a Ti kedélyállapototok mindig kitünő, de

jöttem azért, hogy az olasz nép előtt aláhuzzam a Ti városotok érdemeit és ér-

zelmeit, mert Trieszt neve minden olasz embernek a szíven fekszik,

jöttem azért, hogy lássam, mit végeztek, milyen gyorsan haladtatok előre a kitűzött cél felé s jöttem, hogy meglátogassalak Titeket és beszéljek hozzátok.

Mussolini ezután Trieszt történetének egyes fontosabb eseményeire utalt s hangsúlyozta, hogy a háboru után Trieszt politikailag egyesült Olaszországgal, mert lelkileg már régen egy volt azzal. A város „Hinterlandja azonban darabokra szakadt és Triesztrek új hévvel, de a régi kezdeményező szellemmel és a régi hagyományok alapján kellett újból munkához látnia.

— Amit husz év alatt végeztek — folytatta a Duce — azt az olaszok és a külföldiek egyaránt bámulják. Husz év után, 1938-ban újabb sorsdöntő esemény következ-

be. Ezzel senki sem szállt szembe, mert milliók és milliók akarták. De

Trieszt ennek következtében ismét új helyzetbe került.

A város ezzel a helyzettel kész szembenézni. Trieszt bizik a maga erejében és nem hátrál meg semmi nehézség előtt. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.)

Triesztiek! — folytatta beszédét emelkedett hangon a Duce — vannak pillanatok a népek életében, amikor a vezéreknél nem szabad elhárítani maguktól a felelősséget, hanem azt teljes mértékben vállalniuk kell.

Amit most mondok nektek, azt nemcsak a róma—berlini tengely politikája diktálja, amelynek igazolását a történelem adja és nemcsak azok a baráti érzelmek, amelyek minket a magyarok, a lengyelek és a másodikközötti mozaik-állam többi nemzetisége iránt eltöltöttek.

Amit most mondok, azt egy magasabb lelkiismeret diktálja, amely

nem is annyira olasz, mint inkább európai lelkiismeret.

Olaszország már választott, hogy hová áll

— Minden késedelem — mondotta a Duce, — amely hátráltathatja a megoldást, végzetes összeütközéshez vezethet. Az előbb említett megoldás Moszkva ellenkezése dacára is áthatotta már az európai népek szívét. Mi

azt kívánjuk, hogy ezekben az utolsó órákban sikerüljön megtalálni a békés megoldást.

Ha azonban ez nem volna lehetséges, akkor azt kívánjuk, hogy az esetleges viszályt szigeteljük el. Ha pedig

ez nem így történne és Prága mellett vagy Prága ellen egyetemes jellegű viszály törne ki, akkor tudja meg mindenki, hogy Olaszország már választott, hogy ebben az esetben hová áll.

A Duce beszéde második felében a faji kérdéstről szólt, amely — mint mondotta, — ma a legégetőbb belpolitikai kérdése Olaszországnak.

— Ezen a téren is megtaláljuk a szükséges megoldásokat — folytatta. — Azok, akik azt hiszik, hogy e kérdésben mások tanácsainak engedelmessé válnak, megvetésünket és szálnalmunkat érdemlik. A faji kérdés csak azok számára jött váratlanul, akik hosszú álomból ébredtek fel.

Ez a kérdés a birodalom meghódításából folyik, mert a birodalmakat a népek fegyverrel hódítják meg, de tekintélyükkel tartják meg, tekintélyhez pedig faji öntudatra van szükség.

A zsidókérdés csak egyik vonatkozása a faji kérdésnek. A világ zsidósága tizenhat

A Magyar Párt drámai határozatának leközlése miatt elkobozták a Prágai Magyar Hirlapot

Prága, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A Prágai Magyar Hirlap vasárnapi számát a rendőrség felsőbb utasításra elkobozta.

Az elkobzás azért történt, mert a lap közölte az Egyesült Magyar Párt pozsonyi ülésén hozott határozatát.

A határozat szerint a csehszlovákiai magyar népcsoport sohasem hagyott kétséget aziránt, hogy

részese kíván lenni mindazon jogoknak, amelyek minden nemzetet vagy nemzet-csoportot Isteni és emberi erkölcsi tövények alapján megilletnek

és amely törvények egyedül alkalmasak arra, hogy a világ népei egymás mellett és ne egymás ellen keressék életérdekeik biztosítását. A magyar népcsoport meg volt fosztva attól a tehetőségtől is, hogy az új államkeret alkotmánytörvényének megalkotásánál különös érdekeit érvényesíthette. Mégis

husz éven át teljesítette nehéz állam-polgári kötelességét és egyik legfegyver-mezettebb népe volt a köztársaságnak.

Ma olyan helyzet alakult ki, hogy a csehszlovák köztársaság belügyei áttolódtak egy

Amikor a történelem által felvetett kérdések bonyolult és kusza állapotba kerülnek, az egyetlen egyszerű, észszerű és gyökeres megoldás az, amit mi fasiztunk úgy nevezünk, hogy totális megoldás.

A béke repülő hirnöke

Abban a kérdésben, amely jelenleg Európát felkavarja, a megoldás csak egy lehet: népszavazások.

Népszavazás minden nemzetiség számára, amely azt kívánja és amelyet arra kényszerítettek, hogy abban az államban éljen, amely a nagy Csehszlovákia lett volna s amely most kimutatta, hogy szervi hibában szenved. De vannak pillanatok, amikor

az események a lavina szédületes sebességével rohannak.

Ilyenkor, ha el akarjuk kerülni a zürzavart és a bonyodalmakat, gyorsan kell cselekedni. A gyors cselekvés szükségét érezte az angol miniszterelnök is, amikor mint „a béke repülő hirnöke“ Londonból Münchenbe utazott.

éven át engeszeltelhetetlen ellensége volt a fasizmusnak. Ennek ellenére azokkal az olasz állampolgárságu zsidókkal szemben, akiknek elvitathatatlan katonai vagy polgári érdemeik vannak, megértésről és igazságérzetről teszünk tanúságot. A többieket el kell különíteni. A világ végül majd nem is annyira a mi szigorunkat, mint inkább nagylelkűségünket fogja bámulni, ha csak a határon túl vagy a határon innen élő zsidók — főképpen pedig azok hivatalos prókátorai — nem kényszerítenek arra, hogy gyökeresen megváltoztassuk magatartásunkat.

Beszéde végén a Duce ismét a triesztiekhez szólt. Hangoztatta, hogy a kormányzat mindent megtesz, hogy fejlessze ezt a várost, amely második legnagyobb empórium Olaszországnak.

— Munkát adunk — mondotta — gyáraitoknak és hajógyáraitoknak, amelyek világhírnévének örvendenek. Minthogy azonban számunkra, fasiztunk számára, mindennél fontosabb a szellemi erő, megvalósítom azt, ami a város évszázados vágya volt: a teljes trieszti egyetemet.

— Trieszti férfiak és nők! Azok után, amiket elmondtam, lehet-e köztetek csak egyetlen is, akinek olasz vér folyik az ereiben, aki akár csak egy pillanatig is kételkedhetik a város jövőjében és erejében? Ne higgyétek, hogy Róma, mivel távol van, nincs itt is jelen. Róma itt van, itt van a Ti halmaitokon és tengeretekén, Róma itt volt már az elmúlt évszázadokban és itt lesz a következő évszázadokban is.

A Duce beszédét a százezres tömeg egyet-ven érzenzessel és szünni nem akaró lelkesedéssel fogadta.

olyan sikra, amely az európai politika és a világbéke kérdését jelenti.

A magyar népcsoport vezetőinek felelőssége népükkel és jelenlegi államukkal szemben is azt kívánja, hogy őszinte, nyílt és egyenes szóval fogalmazzák meg álláspontjukat.

A csehszlovákiai magyar népcsoport maga kívánja kezébe venni sorsának intézését. Ezért szükség van arra, hogy bizottságok részére azt a jogot, amellyel 1918-ban csak egyes nemzetek élhettek: az önrendelkezés jogát.

Olyan sorskérdésről van most szó, amelyet csak abszolút demokratikus eszközökkel lehet megoldani, hogy megvethessék az alapját egy olyan békés új európai helyzetnek, amely

a valódi egyenlőség és érdekközösség bástyáira építhesse a jövőt.

A csehszlovákiai magyarok ellene vannak minden olyan megoldásnak, amely az erőszak eszközeivel kívánja az új becsületes élet alapjait lerakni.

Békés eszközök is vannak erre, s ilyen eszköznek tekintik az önrendelkezési jogot

és a népszavazást.

A Felvidéken általános nyugtalanság uralkodik,

mert több jel arra mutat, hogy a csehek azokat az erőszakos intézkedéseket, amelyeket a szudétánemetekkel szemben alkalmaznak,

a magyarlakta területekre is kiterjesztik.

Cseh atrocitások magyarok ellen

Győr, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Az egyik határszéli községbe egy felvidéki magyar érkezett rokoni meglátogatására. Elmondotta, hogy tudomása szerint Ungvárott a csehek több magyart letartóztattak.

Elmondotta még azt is, hogy a csehek gépkocsit és lovasokocsit egyáltalán nem engednek át a határon és a férfiak nem hagyhatják el az országot.

Közel 100.000 menekülő

Berlin, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Vasárnap délelőtt még az a jelentés érkezett Drezdából, hogy a Csehországból német birodalmi területre átmenekült szudétánemetek száma 37.000-re emelkedett. Feltűnő körülmény az, hogy

a menekültek sorában Troppauból, Aussigból és Teplitz-Schönauból átszökött zsidóvallású kereskedők is vannak, akik az újságírók előtt kijelentették, hogy azért jöttek Németországba, mert életüket itt biztonságban érzik.

Kivételes állapot egész Csehszlovákiában

Berlin, szeptember 18.

Prágából jelentik a Német Távirati Irodának:

A cseh kormány szombati ülésén az egész állam területére háromhavi időtartamra kivételes állapotot rendeltek el. Hatályon kívül helyezték, illetőleg érvényben korlátozták az alkotmányokirat négy pontját, amelyek a következő polgári jogokat biztosították:

- a személyes szabadságot,
- a magánlak sérthetlenségét,

Ötven éven aluli cseh férfiak nem hagyhatják el az ország területét

Berlin, szeptember 18.

Prágából jelentik a Német Távirati Irodának:

Jóllehet, a prágai hatóságok tegnap még cáfolták a csehszlovákiai általános mozgósításról szóló híreket, megállapítást nyert, hogy

Hamisító központ a prágai belügyminisztériumban

Berlin, szeptember 18.

Egerből jelentik a Német Távirati Irodának: Megbízható forrásból származó értesülés szerint

a prágai belügyminisztériumban valóságos hamisító központot rendeztek be,

amelynek vezetését egy Németországból menekült kommunistára bízták, aki azelőtt az emigránsok prágai utlevélhamisító irodáját vezette. Küldöncök még szombaton a belügyminisztériumba szállították a szudétánemet párt helyiségeiben lefoglalt levélpapírokat, pecséteteket, bélyegzőket és a többi irodai felszerelést. Ugyanakkor utasította a belügyminisztérium az összes rendőrhatalóságokat, hogy

küldöncök útján küldjék a belügyminisz-

6. SZ. «SPORTREJTVÉNY»-SZELVÉNY

FERENCVÁROS—HUNGÁRIA

- 1. Ki lövi az első gólt?.....
- Melyik félidő hányadik percében?.....
- Név:
- Lakás:

A késő esti megállapítás szerint a szudétánemet menekültek száma 84.000-re emelkedett. Ez még távolról sem mutatja a végleges helyzetet, mert állandóan tömegesen érkeznek menekülők a szudétánemet területeiről.

a sajtószabadságot, fegyvertelen gyülekezési szabadságot és egyesítési szabadságot,

továbbá a levéltitok sérthetlenségét.

A rendkívüli intézkedésekről szóló törvény alapján a hatóságok további rendszabályokat is hozhatnak.

A kormány által elhatározott intézkedések szombaton már érvénybe is léptek. Ilyen rendelkezések kibocsátásához az alkotmány értelmében a köztársasági elnöktől jóváhagyott kormányhatározat szükséges.

szombaton éjtől a cseh határ zárva van minden 50. évét be nem töltött férfi részére,

aki el akarja hagyni az országot. Az intézkedést a közönségnek nem is hozták tudomására, csak a vonatokat kellett elhagyniuk vagy a határról vissza kellett fordulniuk az ötven éven aluli férfutasoknak.

tériumba a szudétánemet párt helyi csoportjainak levélpapírjait és bélyegzőit.

Egerben megállapították, hogy

az utóbbi napok folyamán tömegesen készülték a szudétánemet párt hamis tagsági igazolványai, amelyeket aztán cseh rendőri kézbe kaptak felhasználás céljából.

Nyilvánvalóan olyan okmányokat akarnak készíteni Prágában, amelyek segítségével aztán kellő formában

terhelő «bizonyítékokat» szerezzenek a szudétánemet párt ellen,

miután ilyen bizonyítékokat a házkutatások során nem sikerült találni.

Daladier és Bonnet tárgyalásai az angol miniszterekkel

London, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Daladier francia miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter reggel nyolc órakor indult London felé a le bourgeti repülőtérről. A francia államférfiak kíséretében volt van Genebrier, a miniszterelnök kabinetfőnöke, Jacques Kaiser rendkívüli követ, Alexis Leger, a Quai d'Orsay főtitkára, Jules Henry, a külügyminiszter kabinetfőnöke és Rochat, az európai ügyosztály aligazgatója.

A francia miniszterelnök repülőgépe

pár perccel féltíz előtt érkezett meg a croydoni repülőtérré, ahol Chamberlain miniszterelnök, Halifax lord külügyminiszter és Corbin londoni francia nagykövet üdvözölte a francia államférfiakat.

A repülőtérről a miniszterek a francia nagykövetségre, Chamberlain miniszterelnök és Halifax lord pedig a külügyminisztériumba hajtottak.

Óriási érdeklődés előzte meg a francia vendégek érkezését.

első esetben történt, hogy a Downing Street környékét lezárták a közönség elől és csak szigorú igazoltatás után jutottak át a külügyminisztérium és miniszterelnökség tisztviselői a kordonon.

Tizenegy óra előtt néhány perccel érkeztek meg a francia államférfiak a külügyi hi-

vatalba, ahol pontosan 11 órakor elkezdődtek a tanácskozások:

a megbeszélések pontosan 2 óra 25 percig tartottak,

amikor is azokat félbeszakították, majd délután 3 óra 25 perckor folytatták. A közbeszó időben a francia miniszterek és munkatársai a Carlton hotelben reggelin vettek részt, mint Chamberlain miniszterelnök vendégei.

Az első angol-francia megbeszélésekről semmi sem szivárgott ki. Mérvadó helyen hangoztatják, hogy

mindkét részről a legszigorúbb titoktartásra kötelezték magukat.

A megbeszélésen angol részről Chamberlain miniszterelnök, Halifax lord külügyminiszter, Sir Samuel Hoare belügyminiszter, Sir John Simon külügyminiszter és Sir Robert Vansittart, az angol kormány első diplomáciai tanácsadója vett részt. Francia részről a tanácskozáson

Daladier miniszterelnökön és Bonnet külügyminiszteren kívül résztvettek mindazok az urak, akik a francia politikussal együtt érkeztek az angol fővárosba,

továbbá Corbin londoni francia nagykövet is. A tolmácsi tisztet francia részről de Margerie, a londoni nagykövetség tanácsosa töltötte be, aki egyúttal a jegyzőkönyvet is

vezette. A tanácsos különben az áprilisi angol-francia megbeszélésen is hasonló minőségben vett részt.

Az angol-francia megbeszélések iránti nagy érdeklődésre jellemző, hogy

az angol rádióállomások egész vasárnap adtak híreket, holott rendes körülmények között vasárnap szünetel a rádióban a hírszolgálat.

A rádió rövid híreiben, miközben megszakították a műsort, beszámoltak a tárgyalások külsőségeiről is. Ismertette a rádió azonkívül Mussolini trieszti beszédét is.

Hodzsa Milán a rádióban magyarázta a csehek erőszakos intézkedéseit

Prága, szeptember 18.

Hodzsa Milán miniszterelnök vasárnap rádiósztatót intézett a cseh néphez. Többek közt ezeket mondta:

— Érezzük mindannyian, hogy e napokban

ajkori történelmünk legdrámaibb időszakát éljük.

Középpontja lettünk egy válságnak, amely végigremeg egész Európán. A béke újból vesztélyben forog, veszedelmesebben, mint a közelmúltban bármikor is. A többi nemzettel egyetemben, amelyek oldalán a világháború alatt harcoltunk, elkövetünk mindent a béke megmentésére, azonban sohasem volt szükség döntéseinkre a szellem és a szív akkora erejére, mint most. Hiszen nemcsak a békéről van szó. A mai nagy küzdelem többi résztvevővel összehasonlítva, számunkra többről van szó: a nép és az egész köztársaság méltóságát jelölő jövőjéről.

— Egész történelmünket áthatja az a törekvés, amely a nemzetünk és a német birodalmi nemzet közötti kapcsolatok rendezésére irányul. Ez a megoldatlan feladat most egész sorsszerűségével állott elébünk. Egész sorsszerűségével azért, mert az összénemesség nemzeti mozgalma és még inkább nemzeti mozgalmassága a legutóbbi években és a legutóbbi hónapokban tetőfokához közeledek. Ezért történelmi felelőségünk volt és ma is az, hogy

mindent megtegyünk a cseh-német viszony legeredményesebb megoldása érdekében, magának az államnak és a németeknek az életérdekek szempontjából egyaránt.

Ugyiszólván egész Európa ismeri e nemzeti rendezésre irányuló törekvéseink lefolyását. Nehéz tárgyalások után éppen a minap olyan messzire jutottunk, hogy megtalálhatuk az alapot, amit mindkét fél a meg egyezésre alkalmas előfeltételnek tekintett. De éppen

ennél a kedvezőnek látszó pontnál állott be a drámai fordulat.

Éppen akkor, amikor nyilvánvaló volt, hogy a tárgyalások célra vezethetnek, elhagyták a fejlődés útját és zendülés robbant ki.

— A köztársaság kormánya ellen külföldön az egyetértés megnyilatkozásai mellett

a szemrehányások árja is hullámokat vetett,

azért, mert a kormány a zendülőkkel minden erőlyel szembeszállt.

— Némely oldalról elutasítván bíralták a statárium kihirdetését, holott ennek a szí-

Optimizmus és pesszimizmus

Néhány szó és az ember máris tisztában van vele, hogy az, akivel éppen beszélget, az optimista, avagy a pesszimista táborához tartozik-e? Így van ez ilyenkor, amikor feszült a hangulat és amikor szükségszerűen kiütözik az emberből, hogy derűs kedéllyel tudja-e nézni az eseményeket avagy bejéde a legkisebb aggasztó hírtől is. A kétféle szekta közül kétségtelenül az optimista a boldogabb és — valljuk be őszintén — az okosabb is. A pesszimista határozottan irigylik optimista embertársaikat és sokért nem adnak, ha maguk is azok közé tartoznának. Ha alaposabban körülnézünk az emberek között, igen könnyen megállapíthatjuk, hogy az optimistákat — tömegesebben — a sörházak asztalai mellett találhatjuk meg. Mert bizony-bizony ellenkezik a sörivással a sötétlátás, a pesszimizmus. Jó kedély, vidámság, önuralom és bizalom honol minden söröző asztal mellett és az optimistáknak ez a sok jó tulajdonsága hatványozottan jelentkezik éppen most, mert szombaton, szeptember 17-én került először csapra a minden kiválósággal dicsekedő, híres Haggenmacher Öszisör. Néhány pohárral naponkint ebből a bájitalból s megszűnik minden pesszimizmus.

Általános feltűnést keltett, hogy közvetlenül

az angol-francia miniszteri megbeszélések előtt Chamberlain lakásán, a Downing Streeten hosszabb tanácskozás folyt le

a miniszterelnök, a külügyminiszter, a belügyminiszter, a kincstári kancellár, az első diplomáciai tanácsadó és Sir Alexander Cadogan állandó külügyi államtitkár között. A megbeszélések tartalmáról semmi sem szivárgott ki.

goru intézkedésnek volt köszönhető, hogy sikerült gátat vetni a legrosszabbnak.

A csehszlovák állam összetétele

— A rendkívüli közbiztonsági intézkedések teljes mértékben beváltak és érvényben maradnak mindaddig, amíg erre szükség lesz. Ha ezidőszakra mindannyian nemzetiségi politikáról és a németekkel kapcsolatban folytatott állampolitikáról beszélünk is, veszedelmes tévedés lenne, ha ez egyetlen feladat nagysága miatt megfedekezne a belső állami problémáink egészéről. Mert a valóságban sokkal többről van szó. A legszélesebbkörű nyilvánosság is már régen figyelte azt a szélesen megalapozott kísérletet, amely államunk belső politikai kiépítésének alakítására irányul. Gondoljunk csak

parlamentünk egyes üléseire, amidőn a német nemzetiségi képviselőkkel összhangban egyes politikai csoportok hasonló követelésekkel állottak elő s akár szándékosan, akár anélkül, de azt a benyomást kellették, mintha ebben az államban a cseheknek és a kormányhoz hű szlovákokon kívül többé-kevésbé mindenki szembehelyezkednék az állam alkotmányával és belső rendjével.

— A köztársaság kormánya tudatában volt annak, hogy a liberalizmust jóval meghaladó nemzetiségi politikánk ellenére sok regionális és nemzetiségi kapcsolatunk még nem nyert elrendezést. Ebből a felismerésből kiindulva a kormány a felismerésből kiindulva a kormányakciók egész sora és a köztársaság elnöke nem habozott teljes szívvel és személyi tekintélyével a feladatokat mélyreható megoldása mellé állni. Megindítottuk tehát a nemzetiségi elrendezés politikáját, amelynek a kormányjavaslatok egész sorával adottunk formát. Nemrégiben még ugyiszólván az állam lakosai közül senkinek kétkelődött abban, hogy e javaslatok nem vezetnek megbékülésre.

Egy »pillanatra« megtántorodtak a szlovákok is?

— A huszadik évforduló küszöbén árnyék-ként kíséri és üldözi köztársaságunkat az intrika. Hiszen

élenken emléksziünk arra, hogy egy pillanatra eltévedett a szlovákok egy része is.

— Ma elmondhatjuk, hogy Csehszlovákia eleget tett minden feladatának, amely felelősségéből folyik. Most a többiekben a sor, hogy ugyanígy cselekedjenek.

— A cseh-német kapcsolatok rendezése nem lehet új konfliktusok forrása, sem pedig olyan gát, amely azután lélektanilag lehetetlenné tenné a nemzetek jövőendő együttműködését.

A népszavazás elfogadhatatlan, mert nem jó Csehszlovákiának

— Az ugynevezett népszavazás egyáltalán nem hozhatja meg azt a megoldást, amely

MEGNYILT A
RUDASFÜRDŐ
hangulatos, új
BIEDERMEIER
ÉTTERME
Faszénparázon sült
ételkülönlegességek.
Vörös Janosi muzsikál

e nagy célnak megfelelően. Ebben egyetértnek nemcsak mindazok akik idehaza viselik a felelősséget, hanem a nemzetiségileg és területileg annyira bonyolult csehszlovák és középeurópai viszonyok tárgyilagos szakértői is. Ott, ahol a népszavazások a nemzetiségi szabályozás ügyét szolgálhatták, végrehajtást nyertek.

Ha a népszavazás alkalmas ut lett volna a nemzetiségi viszonyok szabályozásához Csehszlovákia szempontjából is, akkor ez üdvös eszköz lett volna a békeértekezlet kezében.

A csehszlovákiai népszavazás tehát elfogadhatatlan nemcsak az állam szubjektív szempontjából, hanem objektíve már azért, mert egész sor hasonló problémát vetne fel.

Hodzsa fantasztikus kijelentései

Hodzsa miniszterelnök ezután a következő fantasztikusnak hangzó kijelentéseket tette:

— Az állam valamennyi alkotmányos tényezőjének nevében kinyilatkoztatom a következőket: Annak ellenére, hogy Henlein elutasította a meg egyezést a csehszlovák kormánnyal a nemzetiségi viszonyok rendezése ügyében és Henlein lázadási kísérlete ellenére is,

a kormány a legbatározottabban védelemre az állam teljes integritását, semmit sem változtat eddigi politikáján,

amely a nemzetiségekkel, nevezetesen pedig a szudétánemekkel való meg egyezést célozza és amely legutóbbi javaslatainak alapján nyugszik. A kormánynak ehhez ma nincs szüksége Henlein és a többi menekültek közreműködésére, mert

az itteni események és a lázadás kudarcra a legjobban bizonyítják, hogy a szudétánemek tömege a kormány mögé áll

és a szudétánemek nagy többsége a meg egyezést és a nemzetiségi békét óhajtja. A kormány nem fog bosszúálló vagy üldözési politikát folytatni. Gondoskodni kell azonban a törvények tiszteletbentartásáról, a nyugalomról és rendről. A nyugalom és

Páris aggodalommal fogadja Hodzsa beszédét

Páris, szeptember 18.

(Inf.) A vasárnap esti lapok Hodzsa, cseh miniszterelnök beszédével foglalkozva

aggodalommal állapítják meg, hogy ez a beszéd nem járul majd hozzá a nemzetközi feszültség megnyúléséhez, hanem az elutasító hang, amelyet a prágai kormány feje a népszavazás terével szemben használt, a feszültséget még jobban fokozza.

A prágai kormány merev magatartása, a lapok szerint

súlyos bonyodalmak magvát hordja magában.

A baloldali lapoktól eltekintve, valamennyi lap most már megállapítja, hogy

a békés megoldás esakis a népszavazás eszközével érhető el és hogy a francia hivatalos körök is lasankint magukévá teszik ezt az állásponot.

A félhivatalos Temps, anélkül, hogy Hodzsa miniszterelnök beszédét részletesen taglalná, vezéreikkében újból figyelmezteti a prágai kormányt, hogy ismerje fel realisztikusan a helyzetet és mindenekelőtt az európai érdeket is vegye figyelembe, mert

az általános európai érdek fölülte áll

Mussolini beszéde nagyban hozzájárul a helyzet tisztázásához

Páris, szeptember 18.

Mussolini trieszti beszéde a francia közvéleményben mély benyomást keltett. Különösen a beszédnek két részét emelik ki a lapok. Azokat a mondatokat, amelyekben Mussolini a népszavazásról és a szudétánemek kérdés gyors megoldásának szükségességéről szolt és a beszédnek azt a részét, amelyben Mussolini kijelentette, hogy Olaszország már döntött abban a kérdésben, hogy egy általános európai konfliktus esetén melyik oldalra áll.

Francia politikai körökben kijelentették, hogy Mussolini ezek a mondatok, különösen a mostani órákban, nagy mértékben hozzájárulhatnak a helyzet tisztázásához.

A félhivatalos Temps szerint most már nem kétséges, hogy abban az esetben, ha európai konfliktus tör ki, Olaszország Csehszlovákia ellen, tehát Németország oldalán fog harcolni.

Az Intransigeant különösen kiemelendően tartja, hogy Mussolini, amikor a népszavazásról beszélt, többesszámot használt, tehát a népszavazást nemcsak a szudétánemeknek követeli, hanem a magyar, a szlovák és a lengyel népcsoport számára is.

A legkiválóbb

GYAPJUSZÖVET SELYEM ES JERSEY

saison divatkülönlegességek cégünk hirneves, kitűnő minőségei a legújabb divatszinekből beérkeztek.

Félszázados cégünk tekintélye biztosítja mindenkor az anyagok kiválóságának és megbízhatóságának.

Célszerű és olcsó

belföldi divatkelmék is dus választékban állnak rendelkezésre.

Speciális újdonságainkat minden érdeklődőnek készséggel mutatjuk be

Brammer Ödön

női és férfi divatkelmeház

IV., Petőfi Sándor-utca 20

rend dolgában nem tettünk engedelményeket, mert csak nyugalomban és békében biztosítható a teljes és észszerű meg egyezés.

minden más különleges érdeknek, még akkor is, ha ezek a különleges érdekek figyelmet érdemelnek.

Vannak alapelvek, — írja a francia félhivatalos lap — amelyeket a mostani időpontban új szemszögből kell nézni. Bizonyos doktrínákat kétségkívül módosítás alá kell venni és pedig olyan körülmények nyomása alatt, amelyeket hónapokkal ezelőtt még senki sem jósolhatott előre.

A nemzetiségek politikája, amelyre most Csehszlovákia hivatkozik, ugyanaz, mint volt annakidején az osztrák birodalomban a csehek politikája.

Európa igazi egyensúlyát és a világ békéjét csak az azonnali józan megoldás biztosíthatja.

A Temps ezután nyomatékosan hangoztatja, hogy Franciaország számára mindenek fölött áll, hogy külpolitikai téren biztosítsa az angol-francia antantot. Franciaország nem követhet más politikát, mint az Angliával való szoros együttműködés politikáját. Ez olyan valóság, amely mellett Franciaországnak ki kell tartania. A francia-angol szövetséget nem lehet más különleges érdekek alá rendelni. A francia-angol együttműködést minden európai probléma számára tartóssá kell tenni.

Az Intransigeant ezután arról ír, hogy a jelek szerint Anglia szintén a népszavazás eszközét választotta a szudétánemek probléma megoldására. (Inf.)

(Folytatás az 5. oldalon.)

Pertis Zenő
Tarján
étterem

Hacsek és Sajó

(Herczeg és Komlós)
holnap, keddtől a

HANGLIBAN

teljesen új műsorral

Halmai Imre

zongorahumorista

Sikerült a Graf Zeppelin második útja is a német országok felett

Friedrichshafen, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

A Graf Zeppelin léghajó vasárnap délelőtt 10 óra 17 perckor simán leszállt a löwentali repülőtérre. A léghajó második 26 órás repülőútja a német országok felett ismét minden tekintetben sikerült.

Harminchat négyszázpengős ösztöndíjat létesített az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnap délelőtt tartotta az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet szociális munkájáról és biztosításáról az intézetet a további támogatásáról. Az ünnepi közgyűlést Pap József elnök nagyhatalmú beszédével nyitotta meg. Megemlékezett azokról az államférfiakról, akiknek az intézet megalapítása és fejlesztése körül érdemei voltak. Örömmel jelentette, hogy ma már sikerült olyan helyzetet teremteni, amelyek alapján a jövő év január elsejétől kezdve a jelenlegi ellátásnál

80—100 százalékkal magasabb összeget lehet majd az igény jogosultaknak juttatni.

Ezután Medvigy Gábor főtitkár indítványára az intézet jubileuma alkalmából harminchat, egyenként négyszázpengős évi ösztöndíjat létesített a közgyűlés az arra érdemes ügyvédgyermek számára, egyúttal pedig megszavazták

tízezer pengőnyi alkalmi segítyt száz, különösen nehéz helyzetben levő özvegy részére.

Az ünnepi közgyűlést Oppler Emil helyettes elnök beszéde zárta le.

Rövid szünet után megválasztották az új tisztikart: elnök lett Pap József, helyettes elnök Oppler Emil, titkár Medvigy Gábor, ügyész Szegő Ferenc, pénztáros: Bittner Béla, ellenőr Spett Ferenc lett. Megválasztották ezenkívül az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjait. Az újonnan megválasztott igazgatósági tagok nevében Venczel Árpád szólalt fel. Végül Szegő Ferenc ügyész referálta el a közgyűléshez bejelentett fellebbezéseket.

FÉRFIING SZABÁS-VARRÁS TANÍTÁS Külön esti órák GROSZ-SZALON, Erzsébet-tér 5. Tel. 186—764.

x Hacsek és Sajó egész este a Hangliban. Kedden, szeptember 20-án kezd meg a népszerű komikus-dúó, Herczeg Jenő és Komlós Vilmos vendégjátékát a Hangliban. Teljesen új műsorral a nap aktuális egész sorozatát él fel és az érdekes vendégszereplés iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

x A Fodor-zeneiskolában a tanítás megkezdődött. Jelentkezések naponként 4—5-ig (Andrássy-ut 40).

Öszi öltöny, felöltő mérték P 115.— B L U M ÉS TESTVÉRE

IV., V. é. c. u. 31-33

Jelentkezett ügyvédje útján Bárdos Ferenc és salvus conductust kér

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Reggeli Ujság annakidején elsőnek írt arról a nagyszabású visszaélésről, amely a Magyar Rökkantegyelt és a Hermes Biztosító Társaságnál történt. Mint ismeretes, a vállalat három tisztviselője összejátszott és körülbelül félmillió pengővel károsította meg a Rökkantegyelt és a Hermes Biztosító Intézetet.

Tekintettel arra, hogy a gyanu szerint a visszaélésekben a vállalat vezérigazgatója, Bárdos Ferenc volt országgyűlési képviselő is részes és mivel a vezérigazgatót nem találta meg, az ügyészség elfogatóparancsot adott ki ellene. A rendőrség tudomása szerint Bárdos Ferenc valamelyik csehországi gyógyfürdőn tartózkodott s ezért átiratot intéztek a cseh hatóságokhoz Bárdos elfogtatása ügyében. Szombaticg azonban Bárdost nem találták meg. Vasárnap délelőtt fordulat állott be a szökésben levő vezérigazgató ügyében. Megjelent ugyanis a főkapitányságon Bárdos Ferenc ügyvédje és közölte, hogy tudomása van Bárdos hollétéről, de miután az ügyvédi titoktartás erre neki módot ad,

Jelentkezett ügyvédje útján Bárdos Ferenc és salvus conductust kér

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

ügyfelének címét csak az esetben közli, ha a hatóság salvus conductust biztosít számára,

hogy Bárdos a vizsgálat tartama alatt szabadon védekezhetik. Ennek biztosítása esetén ügyfele haladéktalanul hazatér és jelentkezik vallomástételre. A rendőrségen közölték az ügyvéddel, hogy ebben az ügyben csak az igazságügyminisztérium illetékes osztálya hozhat döntést.

— Megugrott a tettenért beltrő, de elfogták. Weisz Sándor napszamos, aki augusztus 15-én szabadult ki a szegedi Csillag-börtönből, szombaton éjjel betört egy pestercsébeti lakatlannak látszó villába. Felfeszítette a szekrényeket és egy zsákba gyömösölte a ruhaneműeket, ékszer és készpénzt. Ekkor érkezett haza a villa tulajdonosa, aki észrevette a betörőt és segítségért kiáltott. A betörő a zsákmányt visszahagyva, kiugrott az ablakon és futásnak eredt. Az utcán járőrelők azonban elfogták és átadták a rendőrnek.

— Brammer Ödön női és férfi divatkelmeházába beérkeztek a legkiválóbb gyapjuszövet-, selyem- és jersey divatkülönlegességek. Cél szerű és olcsó divatkelmek is dus választékban állana rendelkezésre.

SZI KALAP KOZMÁNÁL!

Külföldi világmárkák
Uridivat-ujdonságok

Károly-körut 3, saroküzlet

Hacsek és Sajó

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!

Pincér (jön): Parancsol?

Hacsek: Szeretnék enni valami édességet... Mit tud ajánlani valami könnyűt?

Pincér: Van nagyon finom bundás almánk...

Hacsek: Bundás? Az nekem nagyon nehéz... Hozza inkább felöltőben...

Pincér: Olyan nincs, kérem...

Hacsek: Akkor hozzon két tojást!

Pincér: Héjában?

Hacsek (dühös): Nem! Pizsamában!

Pincér: (elmegy).

Sajó (jön): Alászolgája, Hacsek ur...

Hacsek: Jónapot, Sajókám... Hol volt tegnap este, hogy nem láttam?

Sajó: Kint voltam a cirkuszban a birkózóversenyen...

Hacsek: No, milyen volt?

Sajó: Elég jó... De tavaly sokkal jobban mulattam, amikor láttam birkózni a Sikit a Cájával...

Hacsek: Mit látott?

Sajó: Sikit a Cájával!

Hacsek: Az olyan érdekes, ha valaki sikít a szájával? Én egyszer a ligetben láttam egy bohócot, az a lábával tüszentett! Az igen!

Sajó: Hogy jön ide a bohóc? Én azt mondtam, hogy láttam birkózni a Sikit a Cájával!

Hacsek: Ezt már hallottam! Most azt mondja meg, miért sikított?

Sajó (dühös): A Siki egy néger birkózó neve! És az birkózott a Cájával!

Hacsek: A szájával? Nagy kunszt! A szájjammal én is tudok!

Sajó (ordít): De ez komolyan birkózott! Kecseskecskent!

Hacsek: Mi volt a kecskével?

Sajó: Miféle kecskével?

Hacsek: Maga beszélt valami kecskes kecskéről!

Sajó: Én nem beszéltem kecskéről! Én azt mondtam, hogy kecseskecsken!

Hacsek: Áh! Jám-bor!

Sajó: Mi az, hogy jámbor?

Hacsek: Kezes kecske! Bár azt inkább úgy mondják, hogy kezes bárány!

Sajó (nagyon dühös): Kezes az a ráncos, öreg nénikéje! A kecseskecsken azt jelenti, hogy fogd, ahol éred!

Hacsek: Hol itt a passzió?

Sajó: Micsoda passzió?

Hacsek: Egy kecskét ott fogni, ahol éred! Én hozzá nem nyulnék... Először is ki tudja, hol érem... Egy olyan kecske ugrál...

Sajó: Hagyja már azt a vacak kecskét! Én a birkózásról beszélek. Képzelve, a néger átnyalabolta és ráült a Cájára...

Hacsek: Hüha! A saját szájára?

Sajó: A fenét!

Hacsek: Már tudom!... A kecske szájára... És mondja, az türte?

Sajó: Hogy türte-e? Két percig ült rajta!

Hacsek: Szép kis passzió.

Sajó: De aztán rögtön a Cája ült a négerre. Érti már?

Hacsek: Hogyne érteném. Maga kiment a birkózóversenyre, látott egy kecskét, erre maga sikított, mire a néger ráült a szájára. Így volt?

Sajó: Slussz, ez a téma be van fejezve!

Hacsek: Akkor volna egy kérésem! Nincs véletlenül egy felesleges nadrágja?

Sajó: Kinek kell a nadrág?

Hacsek: A sógoromnak. Szegény, úgy jár az utcán, mint Ádám a paradicsomban. Levelet hord elől.

Sajó: Borzasztó! Levelet hord elől? És nem szólnak neki az utcán?

Hacsek: Mért szólnának? ... Postás.

★

(Minden jog a Reggeli Ujságnál)

Jelentkezett ügyvédje útján Bárdos Ferenc és salvus conductust kér

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

ügyfelének címét csak az esetben közli, ha a hatóság salvus conductust biztosít számára,

hogy Bárdos a vizsgálat tartama alatt szabadon védekezhetik. Ennek biztosítása esetén ügyfele haladéktalanul hazatér és jelentkezik vallomástételre. A rendőrségen közölték az ügyvéddel, hogy ebben az ügyben csak az igazságügyminisztérium illetékes osztálya hozhat döntést.

— Megugrott a tettenért beltrő, de elfogták. Weisz Sándor napszamos, aki augusztus 15-én szabadult ki a szegedi Csillag-börtönből, szombaton éjjel betört egy pestercsébeti lakatlannak látszó villába. Felfeszítette a szekrényeket és egy zsákba gyömösölte a ruhaneműeket, ékszer és készpénzt. Ekkor érkezett haza a villa tulajdonosa, aki észrevette a betörőt és segítségért kiáltott. A betörő a zsákmányt visszahagyva, kiugrott az ablakon és futásnak eredt. Az utcán járőrelők azonban elfogták és átadták a rendőrnek.

— Brammer Ödön női és férfi divatkelmeházába beérkeztek a legkiválóbb gyapjuszövet-, selyem- és jersey divatkülönlegességek. Cél szerű és olcsó divatkelmek is dus választékban állana rendelkezésre.

KALMÁR PÁL

esténként az

EMKE KÁVÉHÁZBAN

énekel

Farkas Béla cigányzenekara

A Grillben Szabó Kálmán jazz-triója

Ne vegyen zongorát

amíg be nem kéri az ország egyetlen zongoragyára, a

MUSICA

Budapest, VII., Erzsébet-körut 43. (Royal) tel. 145 063

díjmentes képes prospektusát és közismerten olcsó áraiánlatát! Előnyös fizetési feltételek!

Péter király visszatért Belgrádba

Belgrád, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

II. Péter király szombaton elutazott Bledből, hogy visszatérjen Belgrádba. Bucsuatására megjelent a pályaudvaron Pál kormányzóherceg, valamint az uralkodó polgári és katonai udvartartásának tagjai.

Kiakart ugrani a főkapitányság ablakán egy tolvaj

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A főkapitányságra feljelentés érkezett, hogy az utóbbi időben a ferencvárosi pályaudvaron az áruval megrakott teherkocsikat valaki rendszeresen fosztogatja. Detektiveket küldtek ki a pályaudvarra, akiknek szombat éjjel sikerült a fosztogatót, Szijut László többszörösen büntetett napszamos személyében elfogniok. Előállították a főkapitányságra, ahol Szijut belismerő vallomást tett. Kihallgatása után

Szijut kiszakította magát a detektivek közül, az ablaknak ugrott és azt bezuza, menekülni akart.

Ez azonban nem sikerült, mert a detektivek visszarántották. Letartóztatták és most bűntársait is keresik.

Kérek még egy pohárka MECSEKIT!

Színészek a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalaper

Megható tanujelét adta hazafias érzésének két népszerű és ismert pesti színész: Herczeg Jenő és Komlós Vilmos, a Hacsek és Sajó interpretálói. A két kitűnő színész elhatározta, hogy ebben az esztendőben minden külön fellépésüknek jövedelmét felajánlják a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalaperre. Tekintettel arra, hogy Herczeg Jenő és Komlós Vilmos a legtöbbet szereplő színészek közé tartoznak, így az összeg amit keresetükből a szent célra felajánlottak, tiszteletreméltóan jelentős.

Csoportkiállítás a Nemzeti Szalonban

Szombaton nyitotta meg a Nemzeti Szalon 89. csoportos kiállítását, amelyen először állít ki Magyarországon Ébneht Lajos, a Hollandiában már elismert, kitűnő magyar festő. Az ő képei dominálnak a kiállításon. Nagy sikere van azonban Kézi-Kovács Elemér, Proday Lajos, Szopory Nagy Miklós, valamint Hazayné Réthy Zsuzsika képeinek is. Utóbbi néhány fafarágásával is kitűnik. Két fiatal szobrászművész is kiállította művei javát. Sulyok Ily tanulmányfeje kiforrott, értékes művészi munka. Szépek Teleky Mária szobrai is.

Reklámélet, Balogh Sándor kitűnő szaklapjának legújabb száma megjelent. Erődes cikkek, szép illusztrációk, mintaszerű, új típusú reklámok és hirdetések teszik érdekessé a jól szerkesztett szaklapot.

x Luxuskocsitól a kiskocsig minden igényt kielégítnek a modern Ford-autók. A nagy 8 hengertől a kis Mávag-Fordig mindenki megtalálja a magának megfelelő Ford kocsitípust — a közmondásosan kiváló Ford-motort —, modern áramvonalas karosszériával — mérsékelt áron. Kérjen díjmentes próbautat a vezérképviseletnél (Hahn Arthur és Társa, Andrássy-ut 10) és nem vesz más kocsit.

Nincs jobb, mint az

UNIO

amerikai rendszerű folyton-égő kályha

OETL ANTAL R. T.

KÁLYHAOSZTALY

Budapest, VI., Andrássy-ut 9.

Tel.: 117-030

Reggeli Ujság londoni munkatársa jelenti:

Kedden négyhatalmi értekezlet

London, szeptember 18.

A Reggeli Ujság londoni munkatársának telefonjelentése.

A vasárnap az izgalom jegyében zajlott le Londonban. A késő esti órákig egymást érték a hírek, amelyek nyugtalanságban tartották a weekendjétől megfosztott angol fővárost. A kora délelőtti órákban kezdődött el az izgalomsorozat. A Sunday Graphic különkiadással árasztotta el a Temze-parti metropolis utcait, amelyben azt a jelentést közölték, hogy

Henlein Konrad szabadcsapatának négyszázfőnyi része állítólag vasárnap reggel átlépte volna a cseh határt és a lap jelentése szerint megszállta Neuhaus községet.

A rendőrséget, valamint egyes hatósági személyt megtámadtak, az épületre bombát hajítottak és néhányórát harc után újból elhagyták Neuhaus-t és visszavonultak a határon át német birodalmi területre. A hírek külön jelentőséget tulajdonítottak egy másik jelentés miatt, amely szerint Heinlein Konrad szabadcsapatát, amelyek

a csehszlovák határ mentén német területen állanak, elérték volna a tízezres létszámot.

Ezek a hírek azonban nem nyertek hivatalos megerősítést, így hamar el is múlt a nyomában keletkezett izgalom.

Az angol és francia államférfiak tárgyalásairól politikai körökben

az a hír járta vasárnap, hogy már keddre egybehívják a négyhatalmi értekezletet.

amelyen Hitler birodalmi vezér és kancellárion kívül Chamberlain és Daladier miniszterelnök, továbbá Olaszország képviselőjében Ciano gróf jelenik meg az értekezlet színhelyül kijelölt Köln melletti fürdőhelyen. A francia és angol államférfiak megbeszélése szerint — mint ugyancsak beavatott forrásból értesült a Reggeli Ujság londoni szerkesztősége —

Még a keddi nap folyamán végleges döntést és rendezést kellene elérnie a négyhatalmi értekezletnek.

A négyhatalmi értekezlet sikerét azonban kedvezőtlenül ítélük meg vasárnap este Londonban, miután a nap folyamán elhangzott két nagy rádióbeszéd továbbra is fenntartotta az áthidalhatónak tartott ellentéteket. Mussolini miniszterelnök Triestben

végleg a népszavazás mellett kötötte le magát, míg Hodzsa csehszlovák miniszterelnök kijelentette, hogy semmi körülmények között sem fogadhatja el ezt a megoldást.

Beavatott angol körök véleménye szerint ezután igen kevés a remény arra, hogy közös nevezőre lehessen hozni a német és a cseh álláspontot a négyhatalmi értekezleten.

Nemzetközi szempontból ugyancsak jelentőségteljes az a látszóan brit belpolitikai esemény, amely vasárnap délután folyt le. Az angol szakszervezeti tanács ugyanis váratlanul összeült és meghallgatta Sir Walter Citrine főtitkár, valamint Herbert Morrison alsóházi tag jelentését, amely a Chamberlain miniszterelnökkel szombat délután lefolytatott és eddig gondosan titkolt tárgyalásokról szólt.

A titokzatosságot csak emeli az a körülmény, hogy

a jelentés meghallgatásáról sem adott ki közlést a szakszervezeti tanács.

Vasárnapra majdnem teljes számban megérkeztek Londonba az alsóház tagjai, akik csak arra várnak, hogy a szpiker táviratilag egybehívja őket a Houses of Westminster ültéstermébe. A vasárnap esti hírek szerint

a képviselőházat valószínűleg csütörtök délutánra hívják egybe,

hogy a kormány a parlament elé terjessze a francia államférfiakkal folytatott ta-

nácskozások eredményein kívül az addigra feltétlen befejezendő négyhatalmi értekezleten követett magatartás indokait is.

A nyugtalan weekend valóban együtt tartotta az angol társadalom minden London-

ban lakó tagját. Még VI. György király is csak a közeli Windsor-kastélyba hajtatott ki s ott várta a kormány jelentését a feszült nemzetközi helyzet újabb alakulásáról.

DR. HÉTHELYI LÁSZLÓ

Lady Runciman és az angol kolónia elhagyta Prágát

Prága, szeptember 18.

(Információ.) Lady Runciman és Mrs. Peto, a Runciman küldöttség egyik tagjának felesége vasárnap este elhagyta a fővárost és

visszatautott Londonba. A hölgyeket a Runciman-küldöttség Prágában maradt tagjai: Peto, Stopford és Henderson kísérték ki a pályaudvarra.

Runciman nem tér vissza Prágába

Vasárnap este a londoni politikai körökben a helyzetet meglehetősen sötétben látták. Attól tartanak, hogy

a legközelebbi időben újabb összetűzések robbannak ki, tekintettel a prágai kormány által végrehajtott intézkedésekre.

A lakosság széles rétegei elkéséredéssel vet-

ték tudomásul az ostromállapot kiterjesztését az egész országra.

Lady Runciman hazautazásából arra következtetnek, hogy férje,

Runciman lord nem tér vissza már Prágába,

mert az angol kormány a lord küldetését befejezettnek látja.

Az amerikai kolónia magatartása

London, szeptember 18.

(Információ.) Az angol közvéleményben nagy feltűnést keltett az a prágai jelentés, hogy Lady Runciman, Mrs. Peto és a prágai angol követség tagjainak hozzátartozói vasárnap délután elhagyták a cseh fővárost. Londonban úgy tudják, hogy

a prágai angol kolónia női tagjai gyermekeikkel a legközelebbi órákban szintén elhagyják a cseh fővárost.

A prágai angol követség katonai attaséjának, Strong őrnagynak felesége szintén hazautau-

zott Londonba.

Az ideérkezett hírek szerint

az amerikai kolónia még nem kapott utasítást, hogy utazzék el Prágából.

Az angol közvélemény a prágai angol kolónia nagy részének elutazását arra vezeti vissza, hogy

a cseh kormány által végrehajtott különleges katonai és rendőri intézkedések készítettek az illetékes angol köröket arra, hogy a kolónia tagjainak az elutazást tanácsolják.

Vasárnap az egész ország ünnepelte Mussolinét

Mussolini vasárnap délelőtt elhangzott rádióbeszède szinte példa nélküli hatást gyakorolt az egész ország lakosságára. A beszéd elhangzása után mind a fővárosban, mind a vidéken az emberek ezrei újságotlák egymásnak a beszédet,

egyesületek, szövetségek spontán elhatározásból vezetőségi értekezleteket tartottak és sokezerre tehető azoknak a táviratoknak a száma, amelyeket még a vasárnapi nap folyamán küldtek el részben a Duce címére, részben a budapesti olasz és német követségre.

Rengeteg üdvözlés és felirat között a Magyarországi Revíziós Liga elnöksége és a

Frontharcosok Szövetségének vezetősége is meglehangú, szívhöljővő hálás szavú táviratokat küldöttek Mussolininek azért a beszédért, amelyet vasárnap délelőtt Triestben Magyarország igazsága mellett mondott.

Budapest főváros lakossága is méltóan vette ki részét ezekből az ünneplésekből,

amikor minden megbeszélés nélkül ezrek és ezrek zarándokoltak a budapesti olasz követség Esterházy-utcai palotája elé, ahol szimpátiatüntetéssel adtak kifejezést érzelmeiknek. De hatalmas tömegek tüntettek a német követség előtt is.

A délutáni órákban a lengyel követség előtt is voltak szimpátia tüntetések.

A menekülők elkecséredett kifakadásai a cseh polgári és katonai hatóságok ellen

Magyar-cseh határ, szeptember 18.

Csehszlovákiában óráról-órára fokozódik az óslakosság nyugtalansága és idegessége, s már-már pánikhangulat lesz urrá az embereken. A Felvidékre vezényelt cseh nemzetiségi katonaság megszálló ellenségként lép fel és fenyegetésekkel, erőszakoskodással, sokszor testi bántalmazásokkal

igyekszik megfélemlíteni a lakosságot. Napirinden vannak az

indokolási nélküli letartóztatások.

A legtöbb helyen a férfiakat behívás ürügyével elhurcolják és ismeretlen helyre szállítják. Csak a husz év előtti idöket lehet a maihoz hasonlítani. Érthető, hogy a

Értékes nemesgáz

VAN MINDEN

TUNGSRAM

KRYPTON

LÁMPÁBAN,

EZÉRT OLYAN RAGYOGÓ A FÉNYE

AZ ELHASZNÁLT

GOMBAALAKU KRYPTON LÁMPÁK A NEMESGÁZTARTALOM ÉRTÉKÉBEN

Kereskedője visszavásárolja

cseh terror elől

igyekeznek az emberek elmenekülni. A magyar határon is sokan léptek át magyar területre s a határállomásokról beérkezett jelentések szerint a Felvidékről menekült lakosok száma már

négyésszázötven főre

tehető. Számuk óráról-órára növekszik és a menekültek között igen sok szlovák és rutén, valamint szudétanémet és lengyel van, akik a mozgósított katonai alakulatoktól szöktek meg. Valamennyien

elkeséredetten panaszkodnak

cseh polgári és katonai hatóságok brutallítását miatt.

Számos menekült életveszedelemben lépte át a határt, s legtöbbjük

a rajtuk lévő ruhán kívül

semmit sem tudott magával hozni. Szívfacsaró látványt nyújtanak a fárađtan, megtörtén érkezö

kétségbeesett szülölk,

féreiktöl elszakított asszonyok s síró gyermekek tömegei. Valamennyi menekült egybehangzóan azt mondja, hogy az egész Felvidéken lázas izgalom uralkodik. Elmondják, hogy a szlovák le-gényesség

rendkívül el van keseredve,

mert tudomást szerzett arról, hogy háborus konfliktus esetén Csehország védelmére a szlovák katonákat akarják legelső sorba állítani, s ezért sok helyen már most

fenyegetö magatartást tanúsítanak

cseh tisztjeikkel szemben. A szlovákok között elterjedt hírek szerint fegyvelemsértés címén

sok töt katonát tartóztattak le,

akikre most súlyos büntetés vár. A cseh hatóságok nem urai a helyzetnek, ezt maguk is érzik, ezért mindenütt meglették már a költöz-ködési előkészületeket, amivel a Felvidéken

valóságos pánikhangulatot keltenek.

Mától esténként

VÖRÖS ANIKÓ

é n e k e l a

PARISLETTE KÁVÉHÁZBAN

Zene: BERGH-BALOGH-DUO

DZSUNGELSZERELEM

SIMPLON LLOYD

Nem fontos,
de érdekes...

VASÁRNAP DÉLELŐTT keresztelő volt József Ferenc főhercegék Palatinus-utcai új palotájában. Anna királyi hercegnő hatodik gyermekét Kelemen Krizosztóm pannonhalmi főpápat keresztelte meg Mária Kinga Beatrix névre. A távollévő keresztanyát Frigyes Vilmos Hohenzollerné fejedelem feleségét Erzsébet királyi hercegnő helyettesítette. A keresztelési szertartás éppen úgy, mint az ezt követő villásreggeli szűk családi körben folyt le. Résztvettek a főhercegi család tagjain kívül vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és felesége, Kelemen Krizosztóm főpápa, Szendy Károly polgármester és felesége, ö. v. Schorsch Ferencné udvarhölgy és még néhányan József Ferenc királyi hercegek legszűkebb környezetéből.

TIZ ESZTENDŐ UTÁN a MAC kiengedi a pesti mulatságok és bálak irányítását. A bálközti blokkot a MAC hivta életre és az övé volt a döntő szó, tíz év után azonban a vezetőség úgy döntött, hogy a klub a jövőben mindenekelőtt a sporttal törődik, a szórakozási front területén dirigálnak mások. A bálközti blokk ösztől fogva a jogászok irányítása alá kerül, (az elnök Takács Geodion lesz), a MAC ezután csak a legszigorúbban zárt körben rendez mulatságokat. Még a MAC-tek is a szigeti klubházban lesznek ezután.

SZÉP ESKÜVŐ VOLT szombaton este a városmajori templomban. Fodor Istvánnak, a Külkereskedelmi Hivatal igazgatójának leányát, Evát vezette oltárhoz Horovitz Péter Pál gépészmérnök. Esküvő után az egyik dunaparti étteremben volt szűk családi vacsora.

A LEZAJLOTT SPORHETEK után szombaton este az egyik szereplő előkelőség vendégül látta barátait. A mulatság kitünően sikerült, csak hajnal felé volt egy kissé szokatlan „incidens”. Eltűnt az egyik táncos fiatalember. Keresték mindenfelé — hiába — végül a házasszony benyitott a fürdőszobába. Felgyújtotta a villanyt és kicsit megrejtve pillantotta meg ifjú barátunkat a fürdőszobában üve, ruha nélkül, nyakig vízben és horkolva. Az obligát sikoly után néhány, még józan férfi kihuzta az alvó aranyifjút, életre cibálták, ruhát adtak rá, becsomagolták egy taxiba és hazafuvarozták. A fiatalúr azt állítja, hogy a fürdőszobában uszótérre szándékozott menni. Aludt és alva.

BIZALMAS jelentést kapott vasárnap reggel a Nemfiosos. Informátorunk arról értesített, hogy gróf Reventlow és világhírű multidollármilliomos felesége, Barbara Huton, a legnagyobb egyetértésben költözött be az egyik dunaparti szálloda elsőemeleti négyoszobás apartmanjába. Némi kételkedéssel fogadtuk a hírt, hiszen köztudomású, hogy a grófi házaspár nemrégiben zajos körülmények között elvált. Mindazonáltal „kiszállunk a helyszínre” és megállapítottuk, hogy a hír némileg igaz. A szállodában ugyanis csakugyan megszállt a megjelölt apartmanba gróf Reventlow és felesége, akik azonban „nem azonosak”. Ez a gróf Reventlow Dánia londoni követe, aki szabadságát Kopenhága melletti birtokán töltötte és most mielőtt elfoglalná állomáshelyét, néhány napra Budapestre jött szórakozni.

PÉNTEKEN ESTE a Moulin Rouge új revüjének, az „Örök melódiák”-nak premierjén nagy és díszes társaság jelent meg. Ott voltak többek között: Szapary Antal és Béla grófok, Milos Endréc, Pálffy Péter gróf, Csekonic gróf, Wolfner László, Siklóssy István, Inkey Péter báró, Tóthvárad Asbóthék, Saka Khimí egyiptomi hercegnő, Festetics Miklós és Ernő grófok, gr. Forgách Antal, Esterházy András gr., Dóra Pál, Hollóssy Antalkék, Zichy Wladimir gróf, Besseney Zénó, Csorlos Gyula és a régi operettek hőse: Szirmay Imre.

AMERIKAI színes jerseykostümök és délutáni kabátok érkeztek Ferda Manijához.

MISS LUND ELISABETH ARDEN első asszisztensnője Londonból, Kosztelitz parfümeria Váci-utcai helyiségében fogadja a hölgyeket, hogy az arc helyes ápolásáról felvilágosítást adjon.

Svábhegyi
Szánatórium

ŐSZI UTÓKURÁK
UTÓSAISON ÁRAK
TELEFON: 165-447

TÉVEDÉS?...KÖSZÖNÖM!

IRTA: MEGYERY SÁRI

Ismerősöm, akit ha a családja évekkel ezelőtt tapintatosan arra figyelmeztetett, hogy mégse lehet pihenés nélkül naponta tíz-tizenkét órát dolgozni — kikergette magának, felette ne gyámkodjanak, ő bírja a munkát, neki nincs szükségére divatos vikendre, régimódi nyári szabadságra — ma sértődötten kezd észrevenni, hogy fáradt. Csodálkozik, sohase történt meg vele, vasárnap reggel nyolckor nincs energiája felkelni, délig hever az ágyban. Mert hétköznap természetesen fényolckor már a gyárban van, a kimerültsége illedelmesen csak ünnepnapon meri háborgatni. A gyerekei összedugják a fejüket. — Mi van a papával? Mi történhetett vele, hogy elmulasztja meglátogatni a nagymamát? Évek óta ez volt a vasárnap délelőtti szórakozása. A feleség is kezd aggódni. Ő igazán nem tehet semmiről. Az ura azok közé a férfiakhoz tartozik, akiknek a munka a szenvedélyük.

Már a nászuton kezdte. Két hónapig akartak elmaradni, utazni, de a nyolcadik napon kitört belőle a türelmetlenség. Eleinte csak tapintatosan érdeklődött, mi lenne ha hazautaznának, megjegyezte, nincs sok értelme a nap-nap utáni egyforma semmittevésnak. Már mindazt látták, amit a Baedeker érdekesnek talál a megtekintésre. Egyik muzeum olyan, mint a másik. Mindig többet maradt a szobájában, amíg egyik reggel leült az íróasztalhoz és csak akkor kelt fel mellőle, amikor a szolga a csomagokért jött be, indulni kellett a vasúthoz. A vonatban elővett két vastos szakkönyvet, beléjük temetkezett, néha odaszólt a feleségéhez — „drágám, ugye megbocsátja, át kell tanulmányoznom valamit”. Mire az asszony kedvesen és gépiesen azt felelte — „szívem, csak ne zavartassa magát”.

Akkor még nem tudta, hogy a férje komolyan veszi majd a biztatást. Nem zavartatja magát, a házasságuk tizennyolc éve alatt csak dolgozott. Két íróasztal mellett élte le az életét. A gyári

íróasztal volt a felesége, az otthoni a kedvese. Az egyiketől a másikhoz menekült. Egyszer az egyiket, máskor a másikat szerette. Az utóbbi időben a gyári íróasztal kezdett furcsán viselkedni. Már nem találta meg mellette a régi biztosságot érzést. Voltak percek, hogy úgy nézett rá, mint egy idegenre. Már azt is fel tudta tételezni róla, egyszer hűtlen lesz hozzá. Ez a nyugtalanság, a kételkedés az otthoni íróasztalnál eszűnt meg gyötörni. Megbénította a munkakedvét. Éjszaka álmatlanul forgolódott. A különböző altatómerek se használtak. Örült, ha nagynehezen éjjel kétóra felé elaludt. Azon az éjjelen se aludt legfeljebb csak másfél órát, amikor süvítő telefonberregés riasztotta fel. Meggyújtotta a villanyt. Az éjjeliszekrényóra négyet mutatott. A szíve megdobbant. Ki lehet az éjszakai telefonáló?... Mi az a hír, amit most közölni akarnak vele?... Egy pillanat alatt átfutott az agyán minden. Vége a világnak... Valaki már tudja, hiába reménykedtünk... Vagy talán ég a gyár? Hirtelen az anyja jutott eszébe... Tegnap panaszkodott, rosszul érzi magát... Jaj, csak nem?... Ferit érte szerencsétlenség?... A gyerek motorkirándulásra ment... Reszkető lábakkal tántorgott a telefonhoz... Megkapaszkodott egy fotel támlájában...

Halló! 29-40-83? — kérdezte a vonal másik végéről egy ismeretlen mély férfihang. — Nem, itt 29-40-82 — felelte ő még mindig reszketve. Tévedés — felelte hosszasan az ismeretlen. Az álmából felriaszított mindig csak rosszart váró, pesszimista ember sirni és nevetni tudott volna a megkönnyebbüléstől. Tévedés — ismételte — és nem tudta elfojtani, ne tegye hozzá — köszönöm... köszönöm!

Szóval ma éjszaka még nincs semmi nagy baj. Lehet tovább aludni. Boldogan húzta magára a takarót és mint kisfiú korában, ha valami nagy veszélytől menekült, háláadó imádságot kezdett motyogni.

NAGY ÖRÖMET KELTETT mindenfelé a budapesti rendőrség két kiváló vezetőjének, Eliássy Sándor főkapitányának és Török János dr. rendőrfőparancsnokának az elmúlt héten történt magas kitüntése. A kormányzó a budapesti rendőrfőkapitányának a másodosztályú érdemkeresztjével a csillagot adományozta, ugyanekkor Török János ismételt kormányzói elismerést kapott. A rendőrség vezetőinek kitüntetésével egyidejűleg az eucharisztikus ünnepségek példás rendfentartásáért a kormányzó több ismert budapesti rendőrtisztet és detektívtestületi tagot tüntetett ki.

ROSSZ IDŐK járnak az idej szépségkirálynőkre. Miss Európa 1938, a tizenhétéves Sirka Salonen, aki mint Miss Finnország vett részt a kopenhágai Miss Európa versenyen, csúnyán ráfizetett a diadalra. Mikor ugyanis megérkezett Kopenhágából Helsinkibe, már várta az iskolája levele, amelyben az igazgatóság értesíti a szépségkirálynőt, aki „civilben” harmadéves tanítónővéndék, hogy „az iskola törvényeibe ütköző viselkedése miatt” — kicsapták. Még rosszabbul járt az ugyanezen versenyen résztvevő csodaszép Szlovakia Mária nevű tizenhétéves cigányleány, akit a varsói pályaudvaron detektívek vártak és egyenesen a törvényszék fogházába vitték. A szépséges cigányleányt ugyanis, miatt Kopenhágában járt — tyuklopásért jogerősen egy hónapi fogházra ítélték el.

KEDDEN ESTE mutatkozik be a Hangli közönsége előtt a népszerű Hacsek és Sajó pár. Egészen aktuális tréjak szerepelnek műsorukon, amelyet a dunaparti kavéház publikuma igen nagy érdeklődéssel vár. Amint értesülünk, a komikuspár egy-egy este többben is megjelenik a Hangli dobogóján, hogy kipróbált művészetükkel egész este mulattassák hallgatóikat.

„TABLÁS HÁZ” nézte végig a Sputzsalon dívatbemutatóit. A fokozott érdeklődés annak a szép haladásnak szólt, amin a szalon rövid idő alatt átment. Előbb remek bluzáival, kitűnő jersey-ruhával és sport-helmijával tűnt fel, most pedig már olyan tökéletes párisi kollekciót mutatott be, melyben a kis trottoir ruháktól az estélyig minden található. Mindez pedig a kitűnő izlésű Sputzné érdeme.

ELŐKELO KÖZÖNSÉG Smart levendulavizet használ. 100 gr. P 2.40. (Bécsi-utca 9.)

Magyar szónokro
csak 2-aknás REKORD
kályhát vagyunk! Ára 60.- pengőből
HÉBER kályhegyár, Vilmos császár-ut 39
Telefon: 124-747

J D O

NAPPALI FELMELEGEDÉS

Budapest vasárnap délelőtti hőmérséklet 17 Celsius-fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, gyengén süllyedő irányzatú. Várható időjárás a következő huszonegy órára: Gyenge déli, délnyugati légáramlás. Keves felhő. Éjjel a csendesebb és mélyebb területeken köd. Erősebb éjjeli lehűlés (a mélyebb helyeken gyenge talajmenti fagy). A hőmérséklet nappal tovább emelkedik és eléri az évszakra megfelelő átlagértéket: a 20—22 fokot.

Az amerikai magyar irodalom a Petőfi Társaságban. Első őszi felolvasó ülést tartotta vasárnap délelőtti a Petőfi Társaság. Császár Elemér megnyitott beszédében Kölcsey Ferencet, a Himnusz költőjét méltatta, majd Kiss Ferenc szavalt el a Himnusz. Havas István alelnök-főtájkár évi jelentése után Agyagfalvy-Heggy István és Falu Tamás olvastak fel műveikből. Ezután került sor az ülés legérdekesebb pontjára, Kemény György amerikai magyar előadására az amerikai magyar irodalomról. Az előadó elmondta, hogy az amerikai magyar irodalom együtt halad az óhaza irodalmával és ma már jelentős tényezője az amerikai irodalomnak is. Kemény György ünneplése után zárt ülést tartottak, amelyen a szolnok Verseghy-kör négytagú küldöttsége átnyújtotta Császár Elemérnek, a kör díszelnökévé történt megválasztásáról szóló okiratot. Végül a főtájkár beszámolt arról, hogy elkészült Pekár Gyula sirmelke, amelyet Mindszentek napján avatnak fel.

Magyar műszaki katonák a világháborúban. Már augusztusban megjelent Jacobi Ágost ny. utászrezdes szakavatott szerkesztésében a „Magyar műszaki parancsnokságok, csapatok és alakulatok a világháborúban” című hatalmas munka. Valóban el kell merülnie annak ebben a rendkívüli gondnal összegyűjtött színes történelemben, aki értéke szerint akar megemlékezni róla, mert a kritikus szemléletét méltán megzavarja az a nagy szeretet, amely a szerkesztőt és nagyszerű munkatársait hevítette. A lelkes Jacobi ezredes nagy szerkesztői munkáján kívül Zelenka Zoltán altábornagy, Bánhidly János ezredes és Schwetner százados mélyenszántó dolgozatai minden dicsőreletet megérdemelnek. A munkához József királyi herceg, valamint Bornemisza Géza iparügyi miniszter és Bartha Károly altábornagy irt magasszárnyalása és a műszaki hivatást pompában jellemző, lendületes előszót.

Leesett a villamosról egy postafőtiszt. Szombaton éjjelkor súlyos kimeneteli baleset történt a Baross-tér és Rákóczi-ut sarkán. Egy mozgásban lévő villamosról leesett Egyed Gyula postafőtiszt. A mentők részletesített első segélyben. Megállapították, hogy zúzott sebeke és belső sérülést szenvedett. A Szent István-kórházba szállították.

A Szent István-kórházba lett öngyilkos — a Rókus-tér szállították. Szombaton öngyilkossági kísérlet történt a Dessewffy-utca 37. számú házban. Kenerkorn Jenő kereskedőt hozzátartozói eszméletlen állapotban találtak. Orvost hívták, majd beszállították a Szent István-kórházba. Itt megállapították, hogy a kereskedő nagy adag arzénrel mérgezte meg magát. Tekintve, hogy a Szent István-kórházban nincs olyan osztály, ahol az öngyilkosjelöltekre vigyázhatnak, értesítették a mentőket, akik az életveszélyes állapotban lévő férfit a Rókus-kórházba szállították. Buculevelet nem hagyott hátra és így még nem tudják, miért akart megválni az életét.

Bajtársi találkozó. A volt losonci 25. közös gyalogezred tisztjei, altisztjei és legénysége szeptember 25-én délelőtti 10 órakor tartják bajtársi találkozójukat az Aréna-ut és Thököly-ut sarkán lévő Schultz-vendéglőben.

A magyar vasutasok és hajósok nagyeceni Szechenyi-zarandoklata. Vasárnap tartották a magyar vasutasok és hajósok hagyományos nagyeceni Szechenyi-zarandoklatukat. A zarandokuton Samarjay Lajos államtitkár, titkos tanácsos vezetés alatt több mint ezer zarandok vett részt. A Szechenyi grófi családot a Legnagyobb Magyar unokája, gróf Teleki Tiborné, Szechenyi Alisz grófnő, az államvasutak igazgatóságát pedig Dr. Imrédy Kálmán, az államvasutak elnökhelyettese képviselte. A zarandokok különvonatát Haich Károly udvaritanácsos, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut vezérigazgatója és a helyi hatóságok fogadták. A zarandoklat ünnepi szónoka dr. Winckler István, volt miniszter, a Mjt. elnök-vezérigazgatója volt, ki-nek nagyhatalú emlékbeszédét több mint kétezer főnyi tömeg hallgatta. Az ünnepség után a délutáni zarandokok Sopron nevezetességeinek megtekintésével tölthették.

Letartóztatták a dohányjüvedéki csalót. A 25.000 pengős dohányjüvedéki csekkelalás ügyében a rendőrség vasárnap újra kihallgatta özvegy Majoros Jánosné trafikánsnő, továbbá Dénes Károlyt, Majorosné vejét, valamint Szívós Sándornét, a 87-es postahivatal tisztviselőjét. A kihallgatás után a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte úgy Dénesét, mint Szívósnéét, akiket ma kísérnek a vizsgálóbíró elé.

Házasság. Olajos Magda és Pintér Mihály vasárnap délután 5 órakor tartották esküvőjüket Máriaremetén.

Az új szőrmédivat remekét káprázatos választékban mutatja be Müller György szűcsmester Petőfi Sándor-utcai üzletében. Finom minőség, párizsi izlés és megfelelően alacsony árak csábítják a nagyérdemű és takarékos hölgyközönséget Müller mester megbízható szaküzletében.

Celluloid ajtóvédő

BOON KAKAO és csokoládé világmárka

Megvéd kopástól, piszoktól, flegdénia Celluloidipar. V. Hold-utca 5. T. 115-914

Miller
GYÖRGY
szücs mester

uj modelljeinek
bemutatását
megkezdte

Finom minőségek
Párisi izlés
Olesó árak

IV, Petöfi Sándor-utca 6

**A magyar frontarcosok
üdvözlő táviratot
küldtek Mussolininek**

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Vasárnap délelőtt tartotta az Országos Frontarcos Szövetség pesterszabti főcsoportja székházavatását, az országzászló és a körzeti zászlók felszentelését. Délelőtt 9 órakor kezdődött az ünnepség, amelyen Pesterszabot városát dr. Chikán Béla polgármester képviselte. Az Országos Frontarcos Szövetség részéről megjelent gróf Takách-Tolnay József, a frontarcosok országos elnöke és Kertész Elemér, a frontarcosok alelnöke.

A felszentelés után dr. Horváth Endre helyettes polgármester mondotta el beszédét, majd gróf Takách-Tolnay József emlékedett szólasra.

— Sokat hallunk a népek önrendelkezési jogáról — mondta. — Mi ezt úgy értelmezzük, hogy az *kiterjesztések a csehszlovák rabságban élő összes nemzetek faira*. Bajtársak — fejezte be —

megtaláljuk az utat és módot, hogy a magyarság eme óhaját a világ hatalmasai is meghallják.

Utána Kertész Elemér mondott beszédet. A délelőtti ünnepséget délután vezetői kongresszus követte, amelyből Mussolininek a következő táviratot küldték:

„Nagyméltóságú Duce! Triesztben elmondott beszédéért, amelyben a Csehszlovákiában élő összes nemzetek önrendelkezési jogának megadását mellett szállott sikra, mélyszégyen tisztelettel és hálával köszöntik a magyar frontarcosok százezreit.

Kérjük az egyformán értelmezendő jog és igazság nevében további szilárd állásfoglalást

és kérjük úgy hazánk, mint az emberiség nyugalma érdekében.

— Az amatőrfényképezők nemzetközi fényképképzésére. Az Egyesült Amatőrfényképezők Országos Szövetsége V. nemzetközi művészi fényképképzésére, a nagy érdeklődésre való tekintettel a képek beküldésének határidejét szeptember 20-ig meghosszabbították.

— Az elhasznált gombaalku Tungram Kryptonlámpákat visszavásárolják! Mindenki megteheti már, milyen gyönyörű izzólámpa fényt sugároznak az új Tungram Kryptonlámpák. Aki pedig áramfogyasztására ügyel, tapasztalhatja, hogy a Kryptonlámpák mennyivel gazdaságosabban világítanak az eddig használt egyszálú lámpafajtáknál. És ez még nem minden! Mert még az elhasznált újfajta, gombaalku Kryptonlámpa is pénzért ér! Az ilyen lámpában lévő krypton gáz ugyan is komoly érték képvisel, előállításra igen költséges és ezért a villamosági szaktereskedők az elhasznált gombaalku Kryptonlámpákat, ha burájuk sértetlen, visszavásárolják. Egyes típusoknál több mint 40 fillért kapunk így vissza lámpánkért, és pedig már komoly hozzájárulást jelent újabb lámpánk beszerzési költségéhez.

Tisztelettel
meghívom Önt is
uj modelljeim
megtekintésére

Miller
szücs
IV, Petöfi Sándor-utca 6

**ECKHARDT TIBOR:
Bekövetkezett az időpont,
a nikor Csehszlovákia közeléért
ahhoz, hogy a pokolba jut**

Mezőberény, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Eckhardt Tibor a Független Kisgazdapárt vezére vasárnap Mezőberényben nagy beszédet mondott, amelyben tekintettel a mai időkre, kizárólag külpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

— Körülöttünk a Dunavölgyében — mondotta Eckhardt — már olyan állapotok fejlődtek ki, amelyek azt a veszélyt rejtik magukban, hogy

felborulhat a béke és háborus vezedelem származhatik.

Ember aligha láthatja előre, mi történik majd a közeljövőben.

Azt fejtegette ezután, hogy a tizenhárommillió szentista magyar lelket számláló nemzetet megcsönkítették úgy, hogy csak nyolcmillió magyar maradt, viszont a hétmilliónyi cseh népnek kétszer akkora országot adtak, mint amekkora volt. A csehek azt hitték, hogy ha három és félmillió németet és egymillió magyart bekebeleznek, attól erőteljesebbé lesznek. De éppen ezzel halálos betegséget szedtek magukba. A békeszerződés rosszak voltak és a végrehajtással még tarthatatlanabbá váltak. A világháború nyertesei az elmúlt husz esztendő úgy használták fel, hogy

nem igyekeztek a megcsönkített Magyarországot emberséges bánásmóddal kibéki-teni, hanem kötelek vetettek a nyakába.

Amikor Genfben Magyarországot képviselte — mondotta Eckhardt —, megmondotta Benesnek, hogy minden győztesnek legelső kötelessége, hogy a legyőzött nemzetet jó bánásmóddal kibéki-tesse. Ezt a csehek velünk sohasem tették meg. S amikor a magyar követegyszer megjelent nála és őt bizonyos mérsékletre hívta fel, Benes azt válaszolta a magyar követnek:

Maguk meg akarják változtatni a békeszerződéseket, már pedig ha nem törődnek bele Trianonba én a pokolba fogom magukat elvezetni.

Ezt mondotta tizennyolc évvel ezelőtt Benes a magyar követnek. Ezért mondotta aztán ő Benesnek: *Őn megtartotta szavát, mert Magyarország számára az életet valóságos pokollá tette, de vegye tudomásul, ha mindig a pokolba akar vinni, magának is oda kell velünk jönnie.* És bekövetkezett az a időpont, amikor Csehszlovákia valóban közel ért ahhoz, hogy a pokolba jut, de mi, magyarok kezdünk kijutni a pokolból, mert megváltozott az idők járása.

Az egész világon bedőltek Benes urnak, azt mondották: Milyen remekül csinálja Benes, az egész világ körülötte forog, azt hitték róla, hogy a diplomáciai és politikai kártyajátéknak valóságos mestere. *Ez akkor sem volt igaz, ma sem igaz.* Benes ur szerencsés kártyás volt egy darabig, mert valamennyi tromf az ő kezében volt.

Ma azonban van tromfja a másik oldalnak is, majd meglátjuk, milyen kártyásnak bizonyul most, amikor egyforma kártyákkal kell megállnia a helyét.

A cseh politika hibái és mulasztásai veszélyesek és károsak voltak az egész európai békére. Ők adták ki a jelszót 1916-ban, hogy pusztítsák el az osztrák-magyar monarchiát. Ez sulyosan megbosszulta magát mert bebizonyosodott, hogy a germán és orosz erők között egysúlyt tartani csak dunavölgyi együttműködés révén lehet.

— A muszkákon kívül még a vörös veszedelmet is be akarta ide vezetni. De provokációnak kellett tekinteni azt is, hogy bármilyen jogos követelés hangzott el a csehekkel szemben, dilandóan az a fenyegetés volt a válasz: *ha nem engedelmessékednek, majd jön az orosz.*

Hogy jön-e az orosz, azt nem tudom, de hogy jön a német, az egészen bizonyos.

— Meggyőződéseim szerint az a magyar külpolitika, amely számolt a tényekkel és mindig következetesen arra törekedett, hogy valamennyi közép-európai nagyhatalommal jóbarátságban éljünk, jó barátságban az olasszal, némettel, lengyelrel, ez volt a realpolitika, a helyes európai és helyes magyar politika.

A magyar nemzeti közvéleménynek az a legfőbb, majdnem azt lehetne mondani egyetlen követelése, — mondta Eckhardt, — hogy adassék meg mindenkinek az önrendelkezési jog, adassék meg a lehetőség, hogy mindenkinek az államnak a keretében éljen, amely nemzetnek fia és amely nemzethez tartozni is akar. Adassék meg minden népnek és mindenkinek az önrendelkezési jog.

vagy pedig következnek az erőszak és elkerülhetetlenül válik ezen a világon a háború.

A világ urainak most arról kell dönteniök, hogy megadják-e az önrendelkezési jogot, vagy tudatosan háboruba döntenek a világot.

**Agyonlőtte magát egy kis gimnazista,
mert nem szeretett tanulni**

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Megrázó diákragédia játszódott le vasárnap a Bozókvar-utca 11. számú villában, ahol mellbelőtte magát dr. Dörgei Ferenc külügyminisztériumi osztálytanácsos 16 éves Tibor nevű fia. A mentők már nem tudtak segíteni a diákon, aki

a kórházba való szállítás közben a mentőautóban meghalt.

Vasárnap délután két óra tájban revolverdörrenést hallottak a csendes Bozókvar-utcai villa lakói. Itt lakik Heverde Károly okleveles mérnök-építőmester, feleségével és feleségének első házasságából származó 16 éves fiával, Dörgei Tiborral. Az első házasságból származó másik gyermek, a 18 éves Dörgei Attila édesapjánál, Dörgei Ferencnél nevelkedik.

A dörrenés zajára, amely a villa alagsorából hallatszott, többen a hang irányába siettek. Az alagsorban a földön fekvő találtak Dörgei Tibort, akinek a mellé vértett. Mellé volt a fegyver, amellyel mellbelőtte magát. Azonnal értesítették a diák nevelőapját, Heverde Károlyt, aki a házi orvosért küldött. Az orvos megvizsgálta az eszméletlen fiút és

megállapította, hogy a golyó életveszélyes sérülést okozott és állapota reménytelen.

Telefonáltak a mentőkért, akik a házi orvos kíséretében elindultak vele Vöröskereszt-kórház felé. A kocsiiban egyre rosszabbodott a gyermek állapota és mire a kórház kapujához értek, Dörgei Tibor a mentőautóban

kiszenvedett. Nem is vitték be a kórházba, hanem mindjárt a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Dörgei Tibor a premontriiek gödöllői intézetének volt növendéke. Most ősszel iratták be a fiút. Dörgei Tibor nagy nehézségekkel végezte iskoláit. Szülei éppen ezért határozták el, hogy a gyermeket a premontriiek gondjára bizzák, mert azt remélték, hogy a nevelőintézeti élet megbarátoztatja majd tanulmányait.

A fiú azonban nem jól érezte magát az iskolában és folyton arra kérte szüleit, hogy adják valami gyakorlati pályára. Ezzel a kéréssel utazott haza szombaton is.

Vasárnap este kellett volna Dörgei Tibornak visszatérnie Gödöllőre. Ebéd után elűnt. Szülei azt gondolták, hogy elment sétálni, hamarosan kiderült azonban, hogy a villa alagsorába ment, ahol valószínűleg már előzőleg elrejtette édesapja revolverét. Két óra után néhány percel azután bekövetkezett a tragédia: Dörgei Tibor agyonlőtte magát.

A Reggeli Ujság munkatársa beszélt az öngyilkos kisdíák nevelőapjával, Heverde Károly mérnökkel, aki az öngyilkossággal kapcsolatban a következőket mondotta el:

— Tibor, akit évek óta én neveltem,

semmiképpen sem akart tanulni, ezen

kívül érzékenylekű gyermek volt.

Éppen ezért határoztuk el, hogy nevelőintézetbe adjuk, mert reméltük, hogy ott majd megváltozik. Sajnos, ez sem segített... Nem tudjuk magyarázatát adni a szomorú eseménynek...

mert az egészségére ártalmas nik tin, pyridin kátrány, gyanta stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és a tüdőbe.

Minden dohánytőzsdében kapható!

1 elegáns Nikopall bakelit szipka és 5 betét ára 1.50 P

1 betét — mely 40 cigaretta ára elég — 16 fillér

Gyártja és forgalomba hozza:

„Nikopall“ k. f. t., Budapest, IV, Gerlóczy-u. 11. T.: 189-230

... és ismét
csábitanak a káprázatos
tengeri utazások!

Őszi földközítengeri utazások a fehér „MILWAUKEE” luxushajóval

Hapag-utazás Görögországba és Olaszország körül
szept. 19-től okt. 3-ig. Ára P 466.— stl

Nagy Hapag keleti utazás
okt. 1-től 15-ig. Ára P 720.— stl

Hapag-utazás Nyugatafrikába az Egyenlítőig
okt. 30-tól nov. 13-ig. Ára P 700.— stl

A Golf-áram tropikus hazájába

„MILWAUKEE” luxushajóval
Nyugatindia, Mexicóba és New Yorkba
1938 január 9-től márc. 2-ig. Ára ca. P 1860.—

Karácsonyi és szilveszteri utazás az atlanti óceáni szigetekre
1938 december 20-tól 1939 január 6-ig. Ára P 624.— stl

Mindig lát utazik a
HAMBURG-AMERIKA LINIE

hajóival

Magyarországi vezérképviselet
Budapest, V., Vörösmarty-utca 1. Tel. 124-330

**Háborus hírek követeziében
Budapestten lett öngyilkos
egy cseh kereskedő**

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Péntekről szombatra virradó éjszaka a Kürt-utca 6. szám alatt lévő Rio szállodában Rosenthal Izidor, 50 esztendő cipőnagykereskedő, besztercebányai lakos, cseh állampolgár, szobájában megmérgezte magát. Tettét csak akkor akkor fedezték fel, amikor a személyzet az öngyilkos férfi hűrgésére figyelmes lett. Behatoltak a szobába, ahol a nagykereskedőt eszméletlenül találták az ágyon.

Az éjjeliszekrényen mellette áll a mérgező pohár és az asztalon kusza sorokkal megírt bucsulevelek.

A szálló személyzete azonnal a mentőket értesítette, akik hamarosan megérkeztek és az eszméletlen embert a Rókus-kórházba szállították. Az öngyilkos férfi a hajnali órákban

a kórház ágyon meghalt, anélkül hogy eszméletét visszanyerte volna

egy pillanatra is.

Az öngyilkossági tragédiáról táviratilag értesítette a főkapitányság vasárnap kora reggel Rosenthal Izidor cipőnagykereskedő hozzátartozóit Besztercebányán. A szállodában megtudtuk, hogy Rosenthal Izidor már évtizedek óta jár Eudapestre üzleti ügyekben és a fővárosi cipőszakmában is jól ismerik. Besztercebányán tekintélyes vagyona és nagy üzlete van és úgy őt, mint családját jól ismerik a városban és a környéken. A kusza sorokkal írt bucsulevelekből arra a megállapításra jutottak, hogy

a szerencsétlen ember a csehországi események hatása alatt a háborútól való féltelmében követte el az öngyilkosságot.

A vasárnapi napra várják hozzátartozóit, akik intézkedni fognak eltemetése felől.

— Most különösen vigyázzon az egészségére, főleg a szívére! Ezért használjon Nikopall szipkát!
— Bankjegyeket égetett el a mult télen az, aki elavult ócska kályhát nem cserélte ki egyszerű teljesi-ményű Gyöngy-kályhára. A Gyöngy-kályha egyetlen meleged ad és az abban elhelyezett ócska Gyöngygyanzen lemezárkosabb kihasználását teszi lehetővé. A Gyöngy-kályha minden vaskereskedésben kapható

HUNYADY SÁNDOR
Uj regénye
Janosi és Juliska
a bűnházi Élet
uj kiadásában

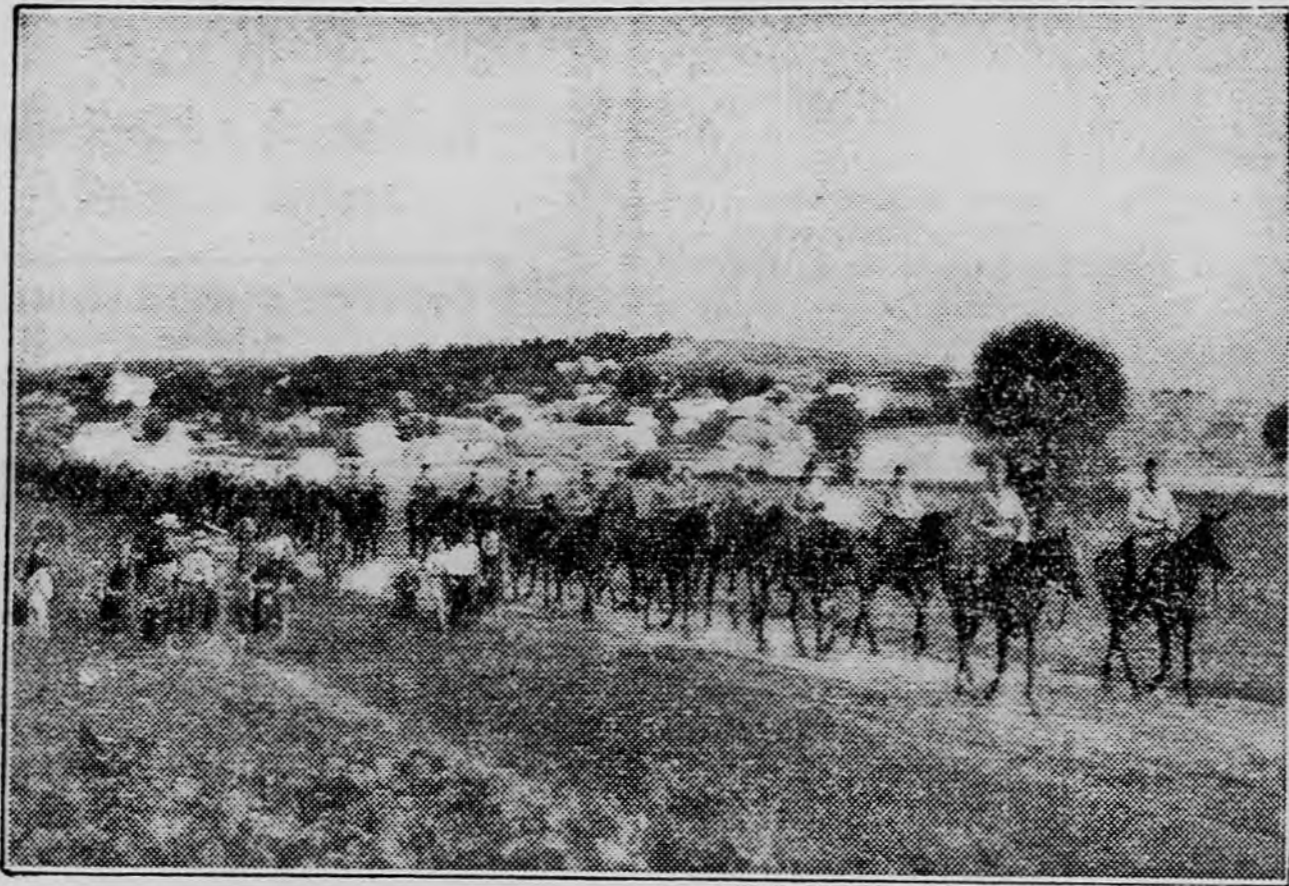
Egyedül a nemzet érdeke...

- A Reggeli Ujság tudósítójától. -

A hegyoldalban eldőrdült az első puskaövés. A kopár terepen hasmánt kuszik a felvérzett térdű gyalogos. Pusztító jégverés módjára kopog rohameszköze, harcra vállá körül az ellen-

áldozatkészségben és kitartásban.

Pillanatra sem szabad megszűnnie az egyesség, a tökéletes együttérzés mindennel dacoló, vihartálló kötelékének a pesti kávéházi vendég, a vidéki reggeliző szoba újságolvasói és a

Felvonulnak a lovas tüzérek a multheti hadgyakorlaton.

séges golyózápor. Pusztító tüzként pásztázza végig a golyószóró a sorokat a hegytetőn pedig sűrűn vágódik fel előtűnik a lecsapódó gránátok nyomán a föld. Zeng a lég, reng szinte az egész hegység, amelyen a hullámzó rajvonalt újabb és újabb térfoglalást jelent.

Messze a rajvonalt mögött a pesti kávéházban, a vidéki reggeliző szobában nyugodtan hajlik ezalatt ujságja fölé az olvasó. Pesten a pincér friss lapokat helyez az asztalra, a vidéki postás pedig kedélyes megszokottsággal csepegtet be a Pestről érkezett újságokkal. Kedves, nyugalmat árasztó kávéillat terjeng a katonai nyelven „hátsórszágnak” nevezett területen — és mégis együtt él és együtt érez a golyózáporban hasmánt csuszó, felvérzett katonával a reggeliző polgár.

Nemcsak a komor betűk és hadijelentések kötik össze őket. A lélek láthatatlan, örökéletű hullámai és az azonos vér joga fonják egygő az új háború katonáját a „hátsórszágnak” maradt polgárral. A huszadik század második felében a háború szőlőmunkától mentes, valódi néphadsereg hívja a háborút a szent polgári tüzhely békéjéért. A modern és művelt világ a haladás és a nagy emberi vívmányok megmentésére újból leegyszerűsítette a sokfajta elmélet-től összekuszált és zilált élet ellenében a közönség védelmének egyetlen módját: az egész nemzetet osztatlanul képviselő, az egész nemzettel maradék nélkül együttérző hadsereget.

Ez a hadsereg tuljutott azon, hogy öncélú katonai érdekeket kövessen. Mindenben, ami történik, a nemzet és egyedül a nemzet érdeke a cél. A nemzet érdeke pedig az, hogy erős legyen mindennel szemben. Nemcsak a látható, sebző golyózáport zúdító ágyúkkal, hanem a csempészuton, rejtett köntösben belopózó propaganda alatomos fegyverrel szemben is. A frontmögötti ország kitartása nélkül nincs győzelem. Egységesnek kell lennie a nemzetnek és a hadseregnek. Egynek lenni érzsben, hitben,

kopár hegyoldalon fegyvertűzben, vérző térdel is előrekuszó harcos és küzdő honvédő társai között, mert a mozgósított hadsereg szelleme és erkölcsi értéke olyan lesz, mint ami-

Tüzérségi megfigyelő a domboldalon.

lyen a nemzeté a háború kitérésének pillanataiban.

A nemzetvédelem és nemzetnevelés a háború utáni években egy kérdéssé lett. A magyar hadsereg minden tagja hisz abban, hogy az elemi és középiskolákban is olyan nemzetkedet nevelnek, amely méltó a magyar nemzet történelmi nagyságához. A tisztikar pedig folytatja ezt a nemzetnevelő munkát, amelynek egyetlen jel-szava, hogy mindig egyedül a nemzet érdeke a cél. (i. d.)

Olasz tábornok beszéde az Országzsidónál

- A Reggeli Ujság tudósítójától -

Mussolini beszédének befejezése után, vasárnap délelőtt lelkes ünnepség volt az Országzsidónál, ahová megérkezett az olasz Caur nemzetközi antiholsevista szövetség elnöke Mario Sani olasz tábornok. Az elnökség részéről Urmánczy Nándor, vitéz Rátvay Imre ny. tábornok valamint dr. Grill Lóránd ügyvezető igazgató fogadták az olasz tábornokot, majd a csapatok felvonulása és az őrségváltás után dr. Nagy Iván mondott beszédet, amelyben köszöntötte a Ducet és utalt a napokban megjelent cikkére, melyre az elnökség távirati köszönetet küldött az olasz kormányelnökhez. Tizennyolc évnek kellett elteltie — mondotta dr. Nagy Iván, —

amíg minden fenyegetésben felülkerekedik a hit és az igazság.

Dr. Szél Sándor tb. főszolgabíró olasz nyelven tolmácsolta ezután a magyarság háliját, kitérve Mussolininek azelőtt elhangzott beszédére, amelyben

állást foglalt a csehszlováki magyarság mellett.

A közönség lelkes éljenzés közben Mario Sani tábornok lépett ezután az országzsidó szószékére és megköszönte az ünneplést, többek között a következőket mondotta: Ez az ünnepség meggyőzött arról, hogy a magyar nemzet mi-

A REGGELI UJSÁG KÖZGAZDASÁGA

Életüket és vagyonukat ajánlották fel a hazáért a kereskedők a gyöngyösi országos értekezleten

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Vasárnap tartották meg a 7-ik országos kereskedőértekezlet második napját nagyszámú résztvevők általános érdeklődése mellett. A kereskedőparlament első felszólalója Balogh István, a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület igazgatója volt, aki a kiviteli kérdésekkel foglalkozott. Östetreicher István beszédében azt kívánta, hogy az állami intervenció szerv ne kereskedjen, csak közraktári szerepet töltsön be. Kecskeméthy Mihály a kereskedők és termelők együttműködésének fontosságát hangsúlyozta felszólalásában.

Kálmán Andor a kereskedők aggkori biztosításának szükségességéről beszélt, majd Illés Béla javasolta, hogy a kereskedelmi haszon egy töredékét

nyugdíjbelégy révén takarítsák meg egy közös jóléti alap javára.

Tasnádi Kardos Béla, Gröbel Ferenc, Foczkó József, Posch Dezső és Vértes Emil felszólalása után a kereskedőparlament úgy határozott, hogy a kereskedők öregségi biztosítását a leggyorsabban megvalósítandónak tartja és nem veszi le a napirendről.

Huszár Lajos tett ezután indítványt, hogy a kereskedelem egy meghatározandó napon

aznapi bevételének egy meghatározott hányadát

ajánlja fel a családvédelmi alapra és támogassa ezzel is a miniszterelnök szociális programjának megvalósítását.

Molnár Imre az iparengedélyek felfüggesztésének megszüntetése érdekében említ szót, majd Kovács József, Engel István, Demény Sándor, Klein Vilmos, Hézer Béla és Balkányi Kálmán dr., az OMKE igazgatója, Sándor Béla, Vértes József és Kroó Vilmos szólaltak fel.

Az értekezlet végén Magyar Bertalan, az OMKE ügyvivő társelnöke mondott záróbeszédet.

— Mi kereskedők a béke katonái vagyunk — mondta, — de csak egy igazságos békéé és a kereskedők országos értekezletéből annak a szent fogadalomnak kell kicsendülnie: életünket és vagyonunkat a hazáért.

Vasárnap este a Kékesen ünnepi bankett volt, ahol Ferenczy Károly, az OMKE al-elnöke, a miskolci Kereskedelmi és Ipar-kamara elnöke hosszabb beszéd kíséretében átadta Csathó Kálmánnak, a Füszer és csernege című darab szerzőjének az OMKE Hegedűs-plakettjét a kereskedői foglalkozás megbecsülése érdekében tett nagy szolgálataért.

Váratlanul érte a biztosító szakmát a POB igazgatóságának felfüggesztése

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A biztosító magánvállalatok magyar királyi állami felügyelőhatósága a 196/1923 ME számú rendelet 2. §-ának a és c pontja, valamint 2-ik bekezdése alapján a Pénztárszövetkezet Országos Biztosító Részvénytársasága budapesti biztosi intézet (V. ker., Sas-utca 3) bejegyzet cég igazgatóságát 1939 december 3-ig felfüggesztette. Erre az időre a vállalat ügyeinek vezetésére 93.591/1926 számú pénzügyminiszteri rendelet 5-7 §-aiban foglalt rendelkezések értelmében és az azokban foglalt jogkörrel, gondnokul a Pénztárszövetkezet Központot rendelte ki a felügyelő hatóságra.

szakma beavatott tagjait is meglepetésként érte, hogy

a vizsgálat során a POB-nél súlyos díjtartalékhianyokat állapítottak meg.

A differencia elintézésére a POB vezetősége minden lehető elkövetéssel, tárgyalásba bocsátkozott az Astra biztosítóval, a Franconia német viszontbiztosítóval, az Első Magyar Általánossal, majd az Anker biztosító intézettel. Végül

sikerült a POB elemi ágazatát átadni az Ankernek, az életbiztosítók azonban változatlanul a POB-nál maradtak.

Ekkor kezdte működését Sándor Imre dr. is, az intézet új igazgatója, tőle várták, hogy a szandás eredményes lesz és a kibontakozás lehetőségé válik.

Ugyanekkor azonban a POB belső szervezetében a részvényesek és az igazgatóság tagjai között egyenletlenkedés tört ki, többen kifogásolták az elemi ágazatok átadását, amely szerintők megnehezítette a folyamatosan lévő, kibontakozásra irányuló tárgyalások sikeres befejezését. Hantos Elemér, a POB elnöke, aki 1918 óta egyik irányítója az intézetnek, természetesen ugyancsak mindent elkövetett, hogy az egyre mélyülő válság ellenére valamilyen uton-módon rendezzék a POB ügyeit. A fennálló súlyos nehézségek és pénzügyi differenciák ellenére tett erőfeszítések az utolsó napokban optimizmussal töltötték el a POB vezetőségét,

azt hitték, hogy a felügyeleti hatóság a vizsgálat eredményét nem tartja súlyosnak

és így lehetővé teszi, hogy új tőke bekapcsolásával a POB reorganizációja rendezhető legyen.

Az egyre jobban kialakuló — bár némileg érthetetlen — bizakodás és reménykedés közepette érte a POB vezetőségét a felügyeleti hatóság döntése, amely felfüggesztette az igazgatóságot és gondnokul a Pénztárszövetkezet Központot rendelte ki. Hir szerint egyébként a Pénztárszövetkezet Központ a leggyorsabb útemben folytatja a POB ügyének gyökeres kivizsgálását, úgy, hogy már a közeljövőben várható a biztosítási szakma legújabb viharos ügyének érdekes fejleményei.

lyen baráti érzésekkel viseltetik az olasz nép iránt. Biztosíthatom önöket, hogy

a 42 milliós olasz nemzet ugyanilyen lelkesedéssel áll a magyarság mellett.

A tábornok beszéde után a MÁV zenekara a Giovinezzát, majd a magyar Hiszekegyet játszotta s ezt követően az őrség díszmenetben vonult el Mario Sani tábornok előtt.

x Kalmár Pál, a rádióból ismert, közkedvelt énekes minden este az Emke-kávéházban énekel Farkas Béla és cigányzenekara kíséretével.

Egyéni
bármikor megkezdhető és hosszabbítható
12 vagy 21 napos
Svájci
Jugoszláviai
Olaszországi
Görögországi
kedvezményes utazási lehetőségek

M. N. B. 1036
Kedvezményes
nászutak
Olaszországba
Svájcba
Görögországba
12 nap összköltsége
P 230-tól

Görög hajó
Egyiptom
Palesztina
Cyprus
Syriába
hetenként indul. Olcsó árak!
Elsőrangú ellátás!
Csakis külső kabinok!

Földközi tengeri
hetenként induló, rendkívüli olcsó 16 napos utazás, 10 napos hajót a Hellenic Coast Lines nagy-szerű hajóival. Athen, Alexandria (Cairo) Suez, Jaffa, Haifa, Cyprus megtekintésével
Összköltsége **476.- P**

Felvilágosítás és prospektus d. e. 9-2-ig a „Reggeli Ujságnál” Bpest V, Bank-utca 4. Tel.: 129-699 és 120-571

a Reggeli Ujság Színháza

Amerikai dráma

a Vigszínházban

A Nemzeti Színház után a héten két magán-színház is megnyitotta kapuit. A Vigszínház Paul Osborne „A világ közepe” című színdarabját választotta első ujdonságául. Irodalmi pretenziókkal lép elének az amerikai író ebben a szokatlan témájú, furcsa darabban, amely — *játék a halállal*. De nem kell megijedni. Semmi háborzongató nincs abban, ahogyan a szerző egy mesemondó egy-szerűségével és minden színpadi rekvizitum elvetésével a *Halált bemutatja*, aki elegánsan szabott zakójában, európai modoru, szívélyes, halkbeszédű fiatalember. Megjelenésekor nem sietenek a reflektorok, sejtlemes fényhatásoktól nem borsózik a hátunk: ez a Halál negédesen elbeszélget kiszemelt áldozataival és úgy invitálja őket a birodalmába, mintha egy csésze feketéről volna szó, vagy egy bridzspartiról.

Egy farmer házában ismerkedtünk meg ezzel a „Tanár ur”-ral, ahogyan az író a *halált nevezi*. Szomorú ház, mert hiszen a *halál ott settenkedik* körülötte és szedi egymás után áldozatait: a farmer fiát és menyét, majd a feleségét, úgy hogy a házában az *öreg farmer egyedül marad hat éves kis unokájával*. És az *öregapó* is már nagyban invitálja, de ő nem hagyja magát oly könnyen elcsábítani, mert előbb *fel akarja nevelni kis unokáját*. És ravasz harcba száll a halállal, akit odavarázsol egy almafa tetejére, ahonnan nem tud lejönni. Szép és mély gondolatai vannak itt az írónak az örök életéről. *Mi lenne, ha nem volna halál*, mi lenne az agastyánokkal, a szenvedő betegekkel s mi lenne az egész világból?

A játékban a fantasztikum *szerencsésen találkozik a realitással*, amellyel az író a nyers modoru, de jószágos öregapó és kis unokája életét vázolja. A gyász, mely őket sújtotta, nem árasztja a görög tragédiák komor vigasztalanságát, ellenkezően: valami furcsa, szokatlan, európai fűnek kissé idegen humor izesíti a történetet. Néhol terjedős, szokszor el-el lankad, de a következő pillanatban már minden érdeklődésünk az övé. Nemcsak azért, mert *«más, mint a többi»*, hanem, mert elgondolkoztat mondanivalóival. A darabban nincs szerelem, nincsenek látványos enteriőrök, merész dívatkreációk: úgy látszik, *így is lehet darabot írni és darabot játszani*.

Hegedűs Tibor rendezésében kifejezésre jut a darab minden szépsége. Somlay Arthur az öregapó szerepében színjátszó művészetének *egész hatalmas skáláját ragyogtatta*. Szüverén fölényel oldotta meg szokatlanul nagy és nehéz feladatát és uralkodott az egész előadáson. Az unoka szerepében egy nagytehetségű kisleányt ünnepelt a közönség, Szepes Ivánt, aki csupa természetes kedvesség és amellet már kész színész. *Vágóné* öreganyója ennek a nagyszerű színésznőnek egyik legfinomabb alakítása. Meghalási jelenete felejthetetlen. *Vaszary Piroska* gonosz nagynénije bravuroz kabinetalkatítás. Kitiűnő *Bárdy Ödön* kisvárosi doktora, a kisebb szerepekben pedig *Mátray, Greguss, Justh* és *Dózsa* jeleskedtek. A Debrecenből szerződött *Körmives Sándor* bemutatkozása sikerrel járt. Nagyon szépen beszél, szép orgánuma van. A másik debütáns, *Kormos Márta* szintén előnyösen jelentkezett a vigszínházi színpadon, ahol máris otthonosan mozog.

Az elegáns szépasszonyok, aki a főpróbá után azt kérdezte barátnőjétől, hogy miért kell ilyen furcsa, szomorú darabot játszani, e helyen azt felelem, hogy a *színháznak más rendeltetése is van*, mint *plétkaanyagot* szállítani a teazsurok számára.

Angyalt vettem feleségül

— zenével

Az *Andrássy Színház* *Vaszary János* néhány év előtt játszott *«Angyalt vettem feleségül»* című házassági komédiáját újította fel, amely a *Brodwayn* legutóbbi oly sikerrel került színre, hogy hónapok óta zsufolt házak előtt játszó. A komédia tetszetős és csillogó clown-köntösében ezuttal is mérge-

zett tört rejteteget a szerző, amellyel nem egy sebet ejt a léhaskodó, hazug látszatokban tetszelgő társadalmi rétegen. Ez a mulatságos, fanyarizú vigjáték azt példázza, hogy a rossz környezet és egy bizonyos világ konvenciói hogyan alakítanak át egy ártatlan angyalt mai démonná. Nemcsak a téma frappáns és merész, de a mód is, ahogyan az író feldolgozza anyagát. Hogyan nyesegeti le az angyal szárnyait a sebészatanár, hogyan tanul meg hazudni, hogyan oktatja ki aszszonyi ravaszságokra elvetemedett szobalánya és milyen kitiűnő tanítvány lesz a szárnyaitól megfosztott angyalból.

A fordulat és vidám játékot — szerintem teljesen fölöslegesen — zeneszámok tarkítják. Ezek bizony nem sikerültek tulságo-

san és kár volt a sokszor erőltetetten beillesztett zenével megakasztani a kitiűnően pergő előadást, amely a szerző rendezésében csupa vidámság és zavartalan szórakozás. *Lázár Mária, Törzs Jenő és Z. Molnár László* régi szerepeikben brilliroznak. Ujból kitiűnő *Bilcsi Tivadar* a banktitkár szerepében, *Fenyvessy Éva* modern szobalánya oly pikáns és kedves, hogy bármely párisi színpadon megállná a helyét. Tetszett a bemutatkozó *Szende Bessy*, aki nagyon szép színpadi jelenség. *Szaplonczay Éva, Szakáts Zoltán és Boros Géza* alakításait is elismerés illeti. *Upor Tibor* izléses diszleteit is meg kell dicsérni.

Jól startolt az *Andrássy Színház*.

Barabás Loránd

Sonja Henie új nagy filmrevüje:

A TÁNCOLÓ ANGYAL

A Foxék angyali tehetségű sztárja, *Sonja Henie* egy káprázatosan kiállított, pompás muzsikájú és vidám revüben fogja a héten ujból meghódítani a pesti közönséget. „*A táncoló angyal*” azonban, hogy pompás alkalmakat terem a tánc és a koreográfiák világbanoknöjének tehetsége csillogtatására, ezuttal mint színésznőt is komoly és szép művészi feladat elé állítja. Egy norvég kislányt játszik a filmben, aki beleszeret a léha és szoknyavadász jazzkarmesterbe, elhagyja otthonát, elszökik a kis norvég városkából és csak akkor ébred meg gondolatlanúsága tudatára, amikor ráeszmél, hogy milyen érdemtelen emberre pazarolta érzelmeit. Vigasztalan helyzetéből menti a karmester impresszáriója, aki halálosan beleszeret a romlatlan kislányba és akinek ő is elnyeri a szívét.

Először mint színésznőről állapítsuk meg, hogy *Sonja Henie* filmkarrierje *A táncoló angyalban* új állomáshoz érkezett. Ez az aranyos kislány ma már kiforrott színésznő, aki az érzéseknél és indulatoknak minden kis nüanszát érzékelteni tudja. Hitele van ártatlan mosolyának éppúgy, mint igaz könnyeinek. Szerepében tökéletes illúziót nyújt. És színjátszó talentuma ma már nem csak ráadás, amit egy tánczenés adhat, hanem

magábanvőve is attrakció.

Hogy táncban és koreográfiában ezuttal mit produkál, azt nem kell ujból felfedezni. Ha lehetséges: még tökéletesebb mint eddigi filmjében. Gyönyörű jégünnepélyek keretében mutatja be legújabb kreációit, amelyeket, azt hisszük, senki nem csinál utána. Ez nemcsak technika. Lélek van a táncban, poézis. Ezek a revük különben is egy gazdag fantáziájú rendező tökéletes teljesítménye. Káprázik tőlük az ember szeme.

Roy Del Ruth, a *Mimi* híres rendezője egyébként az egész filmen ragyogtatja kivételes tehetségét. Csupa ötlet és fordulat ez a film, amelyet kitiűnő színészek játszanak és amelynek muzsikájára hamarosan táncolni fognak egész Pesten. A „*Gipsy Told Me*” című dal az utóbbi évek egyik legszebb slágere. *Sonja Henie* két partnere: *Don Ameche* és *Cesar Romero* remek színészek. Egy szilaj temperamentuma énekesnő szerepében *Ethel Merman* tökéletes. Amikor pofozza a szerelmes férfit és vázakat yág a fejéhez, az embernek szinte vizket a tenyere. *Valy Vernon* pompás kómikus. Külön attrakciója ennek a nagyszabású filmnek: a híres *Raymond Scott* Quintett szereplése.

A filmnek nagy sikert jósolunk.

A hét filmjei

Nyugat leánya: pompás

muzsika, gyönyörű kiállítás

(Corso, Décsi.) A *Metro* új filmjét, amelyről multheti számunkban részletesen beszámoltunk, nagy tetszéssel fogadta a közönség. A romantikus cselekmény és a pompás muzsika, amely szebbnél-szebb számokban bővelkedik, nem tévesztették el hatásukat. *Jeanette MacDonald* és *Nelson Eddy* a főszerepekben rádupláztak az *Orgonavirágzásban* aratott sikerükre. Azt hisszük, hogy a *Metro* pompás filmjében sokáig fog gyönyörködni a Corso és a Décsi közönsége.

Nehéz apának lenni:

friss, ötletes

(Royal Apollo, Atrium.) Az új magyar film, amelyet idegen ötletből *Vitéz Miklós* írt, egy elveszett csecsemő körül teremt mulatságos bohózatot helyzeteket. Valami romlatlan derű és úde fiatalág vonul végig az egész filmben, amelynek hőse: a kissé esetlen irodalomtanár, akinek a véletlen nyakába szőza a szóbanforgó csecsemőt. A poggyásza közé kerül az a kosár, amelybe a gyermek apja rejtette, mint titokban kötött házassága gyümölcését, a szigorú nagy-papa elől és a tanár ur, amikor felfedezi, hogy milyen értékes tartalma van a poggyásznak, már befejezett tények előtt ál. *Levonja e véletlenség minden konzekvenciáját* és a csecsemőt elviszi magával abba a lányintézetbe, ahol nagy protekcióval állást kapott. Itt a szobájában rejteti az angyalt kis jószágot, amíg ki nem derül a feltéve őrzött titok. *Osztályának* lány-nővendékei előtt kénytelen bevallani, hogy kit rejteteget. A lánykák erre megsegítik a tanár urat és gondjukba veszik a csecsemőt. *Mosnak, varrnak rá, mindaddig, amíg a szigorú igazgatónő és a tanárnők zord kara meg nem tudja, hogy az intézet tanára titokban — apa. A szelektantilag ez a film épp oly pontosan megkonstruált munka, mint a darab. Az öregező nő, a*

hogy hová is került az ő kis fiuk. Ez a felfedezés szerencsére megold minden bonyodalmat. *Keleti Márton* rendezésében nem maradt kiaknázatlanul ennek a mulatságos históriának egyetlen kacagató lehetősége sem. *Páger Antal* elemében van az esetlen tanár ur kitiűnő szerepében. *Pompás Vizváry* *Mariska* igazgatónője és *Vaszary Piroska* kísérteket látó tanárnője, *finom Egy Mária* és *Szelezky Zita* naiva-alkatú és elragadó a kis *Csöpi Ferke*, a csecsemő filmsztár, akinek minden egyes jeleneténél szinte ujjong a közönség az örömtől.

Szentpétervári éjszakák:

Gaby Morlay!

(Rádium.) *Tolsztoj* halhatatlan műve, a *Kreutzer-szonáta* francia filmváltozatában új és az eddigi filmfeldolgozásokban érintetlenül hagyott szépségeit tárja fel a regénynek, a hangsúlyt azokra a lelki moziomokra helyezve, amelyek mozgatói a féltékenység örületében tévelygő férj tragédiájának. Uj színek és hangulatok lépik meg az embert és a rendező értette a módját, hogy érzékeltesse egy lélek belső vívódásait. A szerencsétlen véletlenek egymásra halmozódó orgiájában a maga lenyűgöző erejével bontakozik ki két ember drámája: az ártatlan asszonyé és a vízióban gyötrődő férjé. *Gaby Morlay* szerepének minden egyes mozzanatában, az öröme és a bánatnak minden egyes megnyilvánulásában az az igazi nagy színésznő, akinek varázslatos egyénisége lenyűgözi a nézőt. Amilyen sugárzóan úde és friss tud lenni, amikor boldog és amikor a virágzó tavaszt hiraeti, épp oly járadt a bánat ősi melankóliájában, amikor egy-egy pillantásával elárulja, hogy nem vár az életől már semmit. Kitiűnő a férj szerepét játszó színész és tetszett a markánsarcu hegedűművész alakítása is.

Vesszedelmes élethor:

művészi, remek színészek

(City, Kamara.) *Henry Bataille* híres darabját, a „*Colibri mamá*” ültette filmre a francia rendező, akinek legnagyobb dicsérete, hogy munkájában egyetlen percre sem sikkadt el az író. Lélektanilag ez a film épp oly pontosan megkonstruált munka, mint a darab. Az öregező nő, a

Önuralom

kell ahhoz, hogyha az ember elmegy a Magyar Radiátorgyár Rt. *Andrássy-ut* 13. számú bemutatóhelyiségei előtt, ne álljon meg ámulva a kirakatba tett *GYÖNGYKÁLYHA* előtt. Valóban lehetséges volna, hogy ez a kályha az olcsó gyöngyszénnel ugyszólván fillérekért ilyen teljesítményre képes? A számok, adatok és tapasztalatok beszélnek! Legyen bizalommal azokhoz, akik már eddig is kipróbálták a Gyöngykályhát és annak működésétől el vannak ragadtatva. Cserélje ki lakásának csak egyetlen kályháját: biztosra vesszük, hogy jövőre már csak Gyöngykályhák fognak diszelegni otthonában. Cserépkályhájába is beépíthető a hasonlórendszerű Gyöngy-előtét. Gyártja: a Magyar Radiátorgyár Rt., Budapest. Kapható a vaskereskedőknél is.

lassan elvirágzó asszony halk drámája a remek színészek tolmácsolásában nem hervadt el az évek során. Ez a dráma ma is friss és élettelen, mert örök emberi motívumok gépezete hajtja. Vannak jelenetei, amelyekben az író és a rendező találkozásában olyan szépségek fedezhetők fel, amelyekre csak francia filmekben bukkanunk. Ilyen jelenet az, amikor *Colibri mama* fiatal kedvesével *Algirban* időzik, ahol ráeszmél arra, hogy a *flu* már nem szereti. Ekkor az utjába kerül egy másik elhervadt asszony, aki beszél a családásairól és arról, hogy milyen érzés az, amikor már le kell mondani az élet szépségeiről. Gyönyörű, ahogyan ebből az előadásból *Colibr* mamában megszületik a nagy elhatározás: otthagyni a reménytelenül hajszolt szerelmet, visszatérni a gyerekeihez és az — unokájához. És meghatóan szép a filmet befejező jelenet, mikor unokája bölcsőjénél az immár „*öreg*” asszony megtalálja az élet új és szebb örömeit. *Huguette Duflos* nagyszerű színésznő. Törletlen vonalban állítja elének az élet örömeit hajszoló asszonyt, épp úgy, mint a családásiban megtört szerelmet. A többi színész is elsőrendű. Nagyon szép film.

Ártatlan Theodora:

Irene Dunne vígjátéksikere

(Scala, Omnia.) Az amerikai szatírá, melyet a *Reggeli Ujság* már ismertetett, érdeklődéssel fogadta a közönség, amely jól mulatott az amerikai kisleány élet persziflázán. A film attrakciója: *Irene Dunne*, aki ebben az első vígjáték szerepében elragadóan bájos és nagyon előnyösen fotografálták. A többi szereplő is tetszett a közönségnek.

A Belvárosi Színház megnyitása

Szombat este kezdette meg idei szezonját a *Belvárosi Színház*, multévi szezonzáró sikerével, a „*Nincsenek véletlenek*” című mulatságos és kedves vigjátékkal. A közönség, amely teljesen megtöltötte a színház nézőterét, kitiűnően mulatott és sokat tapsolt a szereplőknek, elsősorban *Turay Idának*, aki ebben a szerepben pályájának egyik legnagyobb sikerét aratta.

Komlós Juci budapesti szerződése. *Komlós Juci*, a tehetséges fiatal szöke-táncoszbrettl olasz szerződést kötött, amelynek értelmében október 1-én *Milanoba* kellett volna utaznia. Időközben azonban előnyös szerződést írt ajánlatot kapott egyik budapesti színházról is, amit a fiatal színésznő elfogadott és így az olasz fellépést lemondta. *Komlós Juci* elhatározásában nagy szerepe van a papának, *Komlós Vilmosnak*, a népszerű Haccseknek, aki jobban szereti, hogy leánya Budapesten maradjon, annyival is inkább, mivel a fiatal színésznő a mult szezonban is távol a szülői háztól, Szegeden volt szerződésben.

Évadnyitás a Pesti Színházban

Szombaton, szeptember 24-én először

A SZABAD LÁNY

Denys Amiel új színiátéka.

Fordította Harsányi Zoelt.

Főszereplők:

Muráti Lili

Ajtay, Báthly, Somló, Lengyel Gizl, Szemlér Mária, Váry Gyöngyl, Keleti, Bondy, Kódy

Telefon: 115-438, 122-144.

Elő az okmányokkal!

Nagy „kamara” revü a

PODIUMBAN
PREMIER PÉNTEKEN

Békeffi konferál

S P O R T

ÉRDEMES VOLT?!...

Tizenhét órát utazott céltalanul futballválogatottunk olyan mérkőzésre, amit egyetlen magyar sem kívánt — Usetty Béla dr. és Dietz Károly dr. nyilatkozatai

KI A FELELŐS A FELESLEGES „KIRÁNDULÁSÉRT”

A magyar közvélemény teljesen a cseh események hatása alatt áll. Ezekben az izgalmas napokban a magyar sporttársadalom megdöbbenéssel figyelte a magyar—cseh prágai futballmérkőzéssel kapcsolatos híreket. Bizonytalanság uralkodott az egész vonalon. Szerdán arról számoltak be a lapok, hogy elmarad a mérkőzés, csütörtökön már megváltozott a helyzet: a cseh kormány valószínűsítette az engedélyt, pénteken pedig megérkezett a beleegyező távirat és szombat reggel el is utazott a válogatott csapat.

Idehaza érthetetlenül figyeltük a mérkőzés eseményeit «engedély» körüli nagy érdeklődéssel. Figyeltük és nem értettük. A magyar közönség — amely különben mindig megmutatta, hogy tud és akar áldozatokat hozni a sportért — most is megfelelő módon viselkedett: nem volt kíváncsi a mérkőzésre, szívesen lemondott a rádióközvetítésről is. Egyszerűen nem érdekelte őket a meccs. Nem tartotta egyáltalában szükségesnek a megtartását, mert érezte, hogy nem szabad ezekben az időkben Prágába küldeni a magyar válogatott csapatot!

Kár volt a sok izgalomért, kár volt az aggodalomért, kár volt a herce-hurcáért, az ide-oda való utazgatásért, a legfelsőbb magyar sporthatóságnak le kellett volna tiltani az utazást. Az OTT, amely a múltban mindent mérlegre tett, amikor egy atléta vagy

egy uszó nyújtott be kérelmet külföldi utazása érdekében és bizony nem egy alkalommal el is utasította ezt, most két nappal az indulás előtt minden nehézség, alapos megfontolás nélkül engedélyt adott a prágai mérkőzés megtartására. Mi sohasem vittünk politikát a sportba és a múltban az Országos Testnevelési Tanács döntéseit minden kommentár nélkül elfogadtuk.

Most azonban egyedül az OTT-t hibáztatjuk ezért a kínos sportbotrányért. Most kellett volna megmutatnia, hogy a magyar sport legfelsőbb szervének megvan a hatalma és a hatásköre — mint ahogy meg is van — az ilyen ártalmas és szükségtelen «kirándulások» megakadályozására.

Hetek óta jól tudja mindenki, hogy nagy változás készül a magyar sportban. Az OTT-től elvesznek bizonyos munkakörök, az egyes szövetségek élére sportbiztos kerül és személyi változások is lesznek magában a testületben is. Talán éppen ez a bizonytalan helyzet az egyetlen mentőkörülmeny, amely az OTT javára szolgál, mert különben teljesen érthetetlen a startengedély megadása.

Egy tény: a csapat elutazott szombaton reggel és éjjelre már újra itt volt. Tizenhét órát utazott egyfolytában minden cél nélkül és visszaérkezett mérkőzés nélkül — a magyar sporttársadalom százezreinek néma helyeslése mellett.

„Ezt el lehetett volna kerülni!”
— mondja Usetty Béla dr.

A magyar válogatott csapatot Usetty Béla dr., a MLSZ elnöke kísérte el. Ő mondja el a visszautazás kellemetlen körülményeit.

— Azért jöttünk haza, mert illetékes helyről utasítást kaptunk — mondja —, az indok még nem ismerem, de természetesen a parancsnak eleget tettünk.

— Milyen formában történt a hazarendelés? — kérdezzük.

— Cs. Trebovában táviratot kézbesítettek nekünk. Ez állt rajta:

„Szálljatok le, menjetek haza - prágai magyar követség.”

— Én természetesen azonnal rohantam a telefonhoz — folytatja tovább Usetty Béla dr. — felhívtam prágai külképviseletünket és beszéltem követünkkel, aki megerősítette a távirati utasítást: jöttünk haza.

— Hogyan fogadta a vezetőség és csapat a hazautazás tényét?

— A fiuk nagyon sajnálták az utazást. Mi pedig nem gyakorolunk kritikát a külpolitikai intézkedések felett. A magam részéről

az MLSZ-ben mindig csak a sporttal törődtem. A csehek szíves barátsággal látták vendégül a Ferencváros csapatát két héttel ez előtt, mint sportemberek teljesen fair módon viselkedtek, egyéb szempontokban pedig mi nem tartottuk magunkat hivatottaknak a döntőbíró szerepére.

Bejelentettük az OTT-nek a mérkőzést, amely minden további nélkül megadta az engedélyt.

Annai bizonyos, hogy kár volt a sok izgalomért... Ezt el lehetett volna kerülni...

Amikor a hordárok a „jólértesültek”...

A magyar válogatott csapat kapitánya, Dietz Károly dr. a következőket mondja a kínos «incidens»-sel kapcsolatban:

— Amikor a kis cseh városkában megkaptuk a táviratot és Usetty Béla dr. elment telefonálni, a fiuk hirtelenében nem tudták mi történt. Arról értesültek, hogy mit tartalmaz a távirat, de azt hittük mégis, hogy tovább utazunk majd az elnökünk telefonbeszélgetése után. Csak akkor vált bizonyossá a visszautazásunk, amikor a pályaudvari hordárok minden felszólítás nélkül kezdték kihordani a poggyászaikat a kúpkéből és áttették ezeket az ellenkező sín-pár mellé, berakásra készen a budapesti vonathoz. Ők ugylátszik előbb tudták már...

Dr. Jámbor mérnök
iőtállással
T. 268-270 **CIÁNOZ**

Dietz dr. nyugodt ember, optimista:
— Nem volt okunk az izgalomra, a szorongásra, — mondja — a csehek teljesen nyugodtan viselkedtek, udvariasak voltak. Ha már elindultunk Prágába, jobb lett volna játszani is...

Sárosi Bálintné: Nagy kő esett le a szívemről!...

A két Sárosi-fiu édesanyja egészen más véleményen van, mint Dietz dr.

— Boldogan csókoltam meg fiaimat vasárnap éjjel — emlékezik Sárosi Bálintné most is, könnyes mosollyal — és bizony nagy kő esett le szívemről, amikor újra magamhoz ölelhettem Gurit és Bélát. Nagyon, nagyon féltettem őket.

Sóhajjt egyet Sárosiné:
— Tessék elképzelni, hogy

milyen kevés kell az indulatok kibombálásához egy olyan tömegnek, amely állandó háborus lázban ég

és ott látja egy idegen nemzet színeit harcolni a saját csapatával.

Sárosi Bálintné sok mindent elmond még és szavai nemcsak az aggódó anyja gondolatát adják vissza, hanem minden magyar véleményével is megegyeznek.

— Hát érdemes volt!... Nem lett volna helyesebb, ha előre lemondják a mérkőzést?... Megtakaríthatták volna annak a sok anyának, feleségnek a szörnyű aggodását, akik félelemmel bucsuztatták hozzátartozójukat.

„De jó, hogy itthon vagyunk!”

Sárosi Bélát a MAFC-pályán találjuk meg. A kedves mosolygós fiu nagyon komolyan válaszolgat kérdéseinkre:

— Bevallom őszintén nem éreztem jól magam Csehországban.

Igaz, hogy mindenki nagyon kedves volt hozzánk, nyugalmat, csendet láttunk az egész utazás alatt, de ez a nyugalom és csend nagyon hasonlított a vihar előtti nyomott feszültséghez...

Sóhajjt egy nagyot:
— De jó, hogy itthon vagyunk... És azután már mosolyog is:
— Jó lesz a kis „focizás” is délután...

Most már mindegy. A válogatott csapat megtett egy felesleges utat, aminek szükségességét minden magyar sportember előre érezte, egyedül ugylátszik az OTT nem...

RÁTONYI IMRE DR.

Szabó Miklós újra ragyogó:

1500 méteren 3 p 53.6 mp-t futott Gyenge eredmények a BBTE versenyén

Az elmaradt magyar— lengyel válogatott mérkőzés helyett a BBTE rendezett «rögtönzött» atlétikai versenyt, amelyen főleg a párisi Európa-bajnokságon «mellőzöttek» indultak el. Ezek közül

különösen Szabó Miklós tett ki magáért, aki ugylátszik teljesen kiheverte a szezon eleji gyengeségi periódusát és szinte ellenfél nélkül 3 p 53.6 mp-es ragyogó időt ért el. Szabó Miklós újra beigazolta, hogy «öszifutó»: most jön az ő szezonja és remélhetőleg egy-két verseny után kiváló Európa-bajnokunk és világrekorderünk megint a világ legelső közép-távfutói közé fogja felküzdeni magát.

A versenyen egyébként igen gyenge eredmények születtek. Csak a jó súlydobb és 5000 m-es teljesítmények biztatók. Itt is különösen a helyezettek — Németh, Tarsoly és Végh — árultak el ugrásszerű javulást.

Részletes eredmények:

100 m-es sifutás: 1. Paulusz (MTK) 11.3 mp. 2. Bánky (MÁVAG) 11.4 mp. 3. Horváth (MTK) 11.4 mp.

400 m: 1. Vadas (MAC) 49.7 mp. 2. Tantos (MAFC) 52.6 mp. 3. Szentgyörgyi (BSzKRt) 52.7 mp. — III—IV. osztályúak: 1. Gyergyóty (MÁVAG) 53.4 mp. 2. Molnár (Törekvés) 53.6 mp. 3. Kondorosy (KAOE) 53.8 mp.

1500 m: 1. Szabó Miklós (MAC) 3 p. 53.6 mp. 2. Hires (UTE) 3 p. 59.8 mp. 3. Simon (BSzKRt) 4 p. 02 mp. 4. Csaplár 4 p. 02 mp. Szabó a start után rögtön az élre vágott és egyenesen, könyved mozgással méterről-méterre növelte az előnyét. Az utolsó körben ragyogó finist adótt

ki, de még így is teljesen kifutás nélkül érkezett a célba. Ha megszorítják, már most elérhette volna a 3 p. 50 mp-es határt!

5000 m: 1. Csaplár (MAC) 15 p. 04 mp. 2. Tarsoly (BSzKRt) 15 p. 14.8 mp. 3. Végh (BBTE) 15 p. 18.8 mp. 4. Keresztury (BBTE) 15 p. 21.4 mp. Csaplár csak a győzelemre ment, annál nagyobb harcot vívott — és sorra életük legjobb eredményét érték el — a helyezettek.

110 m-es gátfutás: 1. Szabó Endre (MAC) 16 mp. 2. Jávor (BSzKRt) 16.6 mp. 3. Gilly (FTC).

Távugrás: 1. Gyuricza (BSzKRt) 717 cm. 2. Somogyi 691 cm. 3. Vermes (BBTE) 683 cm. Gyuricza kiugratta átlagjarmóját, Vermesnek csak egy érvényes ugrása volt, a többinél belépett.

Rudugrás: 1. Bácsalmási Péter dr. (BEAC) 380 cm. 2. Mitrofanec (TSFC) 350 cm. 3. Korompay (TSFC) 350 cm. A „redivivus” Bácsalmási máris jó formában van.

Magasugrás: 1. Simon (DIAC) 176 cm. 2. Varga (Törekvés) 168 cm. 3. Vermes (BBTE) 168 cm.

Súlydobbás: 1. Darányi dr. (MAC) 15.05 m. 2. Németh (BSzKRt) 14.90 m. 3. Krasznay (FTC) 13.82 m. A fiatal Németh hamarosan eléri a 15 métert.

Gerelyvetés: 1. Várszegi (MAC) 64.90 m. 2. Makkai (BBTE) 58.80 m. 3. Takács (MAFC) 54.30 m. Várhegyi szolgálati beosztása miatt dobott gyengébben.

Svédtaféta: 1. MAC (Nagy, Rádt, Gyenes, Vadas) 1 p 58.2 mp. 2. BBTE 1 p 59 mp. 3. BEAC 2 p 04.6 mp. — III. osztályú csapatok: 1. Postás 2 p 08 mp. 2. KAOE 2 p 09 mp.

Két világbajnok döntő küzdelme a Fővárosi Nagycirkuszban.

Két hét óta tart a nagy nemzetközi birkózó mérkőzés, amely elérkezett a végküzdelmekhez. Hétfőn máris két világbajnok küzd döntőre. Mino Equatore és Ali ben Abdul. A néger gyors, az olasz higgadt, így a pillanatnyi kondíció döntő lehet. Váry Sándor Európa-bajnokunk a durván küzdő Petár Koppal kerül össze. Ha a jugoszláv versenyző megelégedezne a sportszerűségről, Váry majd megtanítja „becsületre”. Különös érdeklődés nyilvánul meg a 220 cm-es porosz óriás Zehe Kurt és a durva cseh Mrna mérkőzése elé, de érdeklődésre tart számot a Bognár—Belich, Czaja—Richard és az orosz csodabirkózó Robencsenko—Kautschky (német) mérkőzése. A küzdelmeket negyed 9 órakor kezdik a Fővárosi Nagycirkuszban.

Tomboló siker!
Megsértették a Miniszteriumot
Terézköruti Szinpad

Telefon: 120—817.

Kezdete: egynegyed 10 órakor.

Köztisztviselő!

Butori,
szőnyeget,
csillárt

nálunk megbízhatóan, olcsón és részletre vehet
KÖZTISZTISÉLŐK SZÖVETKEZETE
Budapest, VIII., József-körút 70. szám

Karakí és Éles feladta a versenyt:

Farkas (BSzKRt) a 100 km-es országúti kerékpáros bajnok

Üröm, szeptember 18.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Az ürömi pályaudvartól balra, a bécsi országot 11-es kilométeres jelzőkönél állunk. Reggel hét óra — nemsokára indul a kerékpáros bajnoki mezőny. Néhány kiránduló autó száguld el, hatalmas porfelhőt hagyva maga után, s a porfelhők mögül lassan bukkan elő a nap. Hűvös van...

Huszan indulnak a 100 kilométeres bajnokságban. Elhangzik a start és egy pillanat múlva elrobog a mezőny. Az első husz kilométer sorozatos robbantással telik el, de

a «kirobbanó szükevény»-t

gyorsan leszereli a társaság. Leányvár mellett rohanunk, amikor Farkas, Gere, Brummer és Nyilas hirtelen «átakapsolnak» és váltott vezetéssel egyre fokozzák előnyüket. A nagy «csillogók» ugylátszik nem tulajdonítják komolyan a szökést, mert nem igyekeznek utánuk. Az első szennáció:

Karakí, a nagy favorit, feladja a versenyt.

Közben az élesport eléri a fordulót, idejük 1 óra 18 perc 50 mp. A forduló után hátulról mint a szélvész vágat Éles és Kőszegi, valóságos hajtóvadászatot rendeznek a vezetők után és már-már utoléri őket, amikor

Kőszegi gépe eltörik

és Éles 30 kilométeren át egyedül vágat. De hiába, erejét kiadja és 15 kilométerrel a cél előtt a «második számú» favorit is feladja a

versenyt. Dórahegyénél Gere leszakad és így az élen most már csak hárman maradnak.

Közeledünk a célhoz. Rendkívül nagy az izgalom. Ki nyeri a 100 kilométeres országúti kerékpáros bajnokság döntő futamát? Nótás és Adorján sem látható. Tehát a «nagygyűgük» mind kiesetek!

Itt a finis!

Brummer balra akarja szorítani Farkast, aki azonban hirtelen az országot jobboldalra vág és szédítő tempóban elsőnek robbog át a célvonalon.

A taktikázó Brummet még Nyilas is megelőzi a célban. Azután szürkén a portól érkeznek egymásután a versenyzők. Hamarosan feltűnik az «ifik» is. Bíró az első, de nem lett bajnok, mert a standard-időt nem érte el.

Összeül a rendezőség. Kiszámítják az eredményt:

1. Farkas Dénes (BSZKRT) 2 óra 46 p 05 mp. (36144 km átlag.)
2. Nyilas WMTK (rajta)
3. Brummer (MPSE) rajta
4. Szalay MTK
5. Varga WMTK
6. Gere (Posztás)
7. Droba (MPSE)

Híjúsági bajnokságban: 1. Bíró (MTSE) 3 óra 09 p 20 mp, 2. Halász (Törökves) rajta, Morvai (FTC).

Meglepetések bajnoksága volt ez, sok bukással. A favoritoknak sem volt öröm, inkább «üröm»... S talán ezért rendezték — Üröm mellett a bajnokságot.

(bán)

A REGGELI UJSÁG NAGY SPORTPÁLYÁZATA

Senki se találta telibe a FERENCVÁROS-SLAVIA mérkőzést VI. Szelvényünk: FERENCVÁROS-HUNGÁRIA bajnoki derby

A Ferencváros váratlan veresége az elmúlt héten pályázóink számára is a legnagyobb csalódást okozta. A Ferencváros—Slavia Középeurópai Kupa döntő budapesti mérkőzésének

első góllövőjét és a góllövés percét senki sem találta el.

Valóban nehéz feladat volt, amire senki sem számított. Mégis meglepő, hogy egy pályázó megküzeltette a helyes eredményt, míg ketten ráhibáztak a góllövőre, csak a góllövés percét nem találták el.

A IV. szelvény győztese

Szalmási József (Kálvin-tér 3.)

Vytlaesilt tippelte, az első féldő 36. percére. (Igaz, hogy husz szelvényt küldött be és minden csatára jutott egy-két tippje...) Tehát éppen husz percet tévedett. A Reggeli Ujság azonban mégis

20 pengővel jutalmazta Szalmási Józsefet.

Ezen kívül még Szakály László (Szekszárd) és Veneziáner Péter (Budapest) találták el a cseh-szlovák balszélső első gólját, csak időben tévedtek nagyobb Szalmásinál és így nem jöhettek számitásba.

Az V. szelvényünk a cseh—magyar válogatott mérkőzésre vonatkozott. Miután

a mérkőzés elmaradt,

az V. számú pályázatunk ezzel ugyancsak érvénytelenné vált.

A jövő héten a Ferencváros—Hungária Ilgabajnoki mérkőzés első góllövőjét és a góllövés percét kell eltalálni.

Feltételeink a következők:

1. Vágja ki lapunk második oldalán található szelvényt.
2. Küldje be szombat délig a Reggeli Ujság kiadóhivatalába (V., Bank-utca 4.) és feltűnően írja rá a levélre vagy a levelezőlapra: «Sporttrejtvény».
3. Mindenki annyi szelvényvel vesz részt, amennyivel akar.
4. Okvetlenül el kell találni a góllövő nevét, a góllövés idejében 20 percnél tévedés mellett még lehet nyerni, természetesen a legjobban megközelítők között kerül felosztásra a 100 pengő.

5. Minden héten be lehet kapcsolódni, miután pályázatunk nem képez pontversenyt. Több szerencsét kívánunk!

A tízéves nyertes

Szöke kisfiu, zsinóros Boeckay-ruhában beállított hozzánk a szerkesztőségbe. Illedelmesen meghajolt, bemutatkozott:

— Bauer Miklós vagyok, olvastam nevemet a Reggeli Ujságban. Eltaláltam, hogy Kemény fogja rugni az első gólt Prágában, a huszonhetedik percben.

«Illően» megcsodáljuk a fiatal gyereket, aki büszkélkedve mesél tovább.

— Soha életemben még nem vettem részt pályázaton, most irtam meg először tippemet a Reggeli Ujság szelvényén és rögtön nyertem is.

A csendes kisfiu könnyedén, vidáman és minden zavarodottság nélkül beszél mindenről. Elmondja, hogy a sport, a technika és a jó könyvek érdeklik. Az iskolai előmeneteléről nem hajlandó «nyilatkozni». Édesanyja mondja el helyette, hogy nincs panasz a kisfiu ellen: a Jácmin-utcai elemi iskolának színjeles tanulója Bauer Miklós.

— Mit veszel a husz pengőre? — kérdezzük. Látszik, hogy sokat gondolkodott ezen a kisfiu, mert «kapásból» válaszol:

— Biciklit szeretnék venni. Eddig már tizenhat pengőt gyűjtöttem, a mostani husz pengővel együtt pedig nemsokára meglesz a kerékpárom.

A nyertessel még hosszasan megvitattuk a válogatott csapatot, a magyar sport legújabb eseményeit, azután férfiasan kezeltogunk. Bauer Miklós meg van elégedve a Reggeli Ujsággal, mi pedig a legfiatalabb nyertesünkkel... (r.)

ELTÜNT a magyar válogatott csapat — gondolhatta magában a pozsonyi kerület rendőrprefektusa, amikor Prága előtt meglátogatta a magyar futballisták vasuti kocsiját. A történet előzménye: Szobnál a cseh határon a csehszlovák labdarugó szövetség gondossága folytán azzal bízta meg a pozsonyi rendőrprefektust, hogy Prágáig kísérje el a magyar csapatot és „vigyázzon” rájuk. A bemutatkozás után a rendőrprefektus visszavonult a szomszédos vasutikocsiba és magára hagyta a válogatottakat. Közben történt az ismeretes visszahívás és a magyar csapat Cs.Trebovánál leszállt a vonatból. A csapat őrzésére kirendelt prefektus azonban minderről semmit sem tudott és amikor keresni kezdte a csapatot, mesélték el neki a történeteket.

KUTYAVÁSÁR BUDÁN

csak egyszer volt, de mindig vannak

Nagy idegenforgalmi események Tanuljunk nyelveket Ivor Andor Nevető módszerrel Dohány-utca 57.

Ford V-8

V. 8 „60” 100 — P. adó P. 8800 —
V. 8 „90” 130 — P. adó P. 9800 —

MÁVAG Ford

Erős, elegáns, gazdaságos
évi adó 40 — P. P. 4900 —

HAHN ARTHUR és TÁRSAI ANDRÁSSY UT 10
Telefon 21.136-19

SULYOS VERESÉG ZÁGRÁBBAN ZÁGRÁB—BUDAPEST 6:1 (3:0)

Zágráb, szeptember 18.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Tizezer néző előtt játszotta le a magyar harmadik «garnitúra», mint Budapest válogatottja mérkőzését a zágrábiak ellen. A multban a horvát fővárosban nagyszerűen szerepeltek mindig a magyar futballisták. A leglőbbször simán, fölényesen győztek, de ezúttal

súlyos vereséggel

voltak kénytelenek távozni.

A 8. percben Solti fejese alig kerül el a kaput, de utána

a szöke Lesnik fejese Vági kapujába talál (1:0).

A váltakozó szerencsével folyó támadások közepette Höfel rug újra kapura,

Vági ezt a lövést sem tudja védeni (2:0.)

Nyole perc múlva leszyanus helyzetből fut el Hrubes, a bíró nem füttyül és

a jugoszláv csatár lövése a hálóban köt ki. (3:0.)

A szünet után a magyar csapat változtat. Müller a bal-, Odry a jobbösszekötő.

Ugylátszik használt a csere, mert már az 5. percben

Odry átadását Vermes a hálóba küldi. (3:1.)

Egy pillanatra felcsillan a remény, de aztán újra jugoszláv támadások következnek. A 20. percben

Hrubes már 4:1-re

állítja be az eredményt,

utána Höfel rug gólt (5:1)

és a sort Lesnik ügyes kiszökéssel fejezi be. (6:1.)

Igaz volt az előzetes zágrábi kritikák: a magyar csapat nem képviselt komoly játékerőt.

Negyven percig vezetett az SSE, kapusának eltörött az uja:

Kispest—Salgótarjáni SE 6:1 (1:1)

Mégsem maradt futball nélkül Budapest: a kispesztiek december 18-ról előrehozták mérkőzésüket Salgótarján ellen.

A vidékiek tekintélye erősen megnőtt, mióta legyőzték Szegedet és most is úgy indult a mérkőzés, mintha a vidéki csapat meglepetést okozna. Negyven perccel kezdve vezettek a Sárkány-utcai „oroszlánbarlangban” és ha nem jön közbe egy sajnálatos baleset, akkor talán furcsa eredményről lehetne beszámolni.

A salgótarjáni kapus az első féldő 25. percében egy összeütközés alkalmával eltörte a kisujját és ettől kezdve természetesen nem volt teljes értékű játékos és szünet után már egyre-másra érte el a Kispest a góljait.

A kispesztieknek Déri magaslott ki nagyszerű játékaival. Valósággal megbabonázta a nézőket ördögös testesével és hatalmas lövéseivel.

A fiatal Horváth, aki Rákócshábról került a Kispesztbe, nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A salgótarjáni csapat az első féldőben kitűnően futballozott, szünet után már nem bírták az iramot. Mentségükre szolgálhat még, hogy legjobb játékosuk, Kőszegi nem játszott.

A kispesztieknél Rákai vállalta a játékot és így Olajkár II. lett a jobbösszekötő.

Ugylátszik Kispesztben is nagy tekintélyt szerzett magának a salgótarjáni csapat, mert a 7. percben váratlanul megszerzik a vezetést.

Kása elveszi a labdát a tévovázó kispeszt háttéltől, lövését Boldizsár kiejti és a jobb-szélső Somogyi két lépésről begurítja a labdát (0:1).

Kispest zavarodottan játszik. A 25. percben Kürti kapura tör, a salgótarjáni kapus és Ágocs háttéd rászaladnak. Az összeütközés következtében Barabásnak, az SSE kapusának jobbkezén eltörik a kisujja, 5 azonban tovább akar játszani, hiába kéri az SSE tréner, nem hajlandó lejönni a pályáról. De az SSE tréner sem hajlandó lejönni és

csak rendőri segédlettel

tudják folytatni a mérkőzést.

Ettől kezdve Olajkár és Kincses helyet cserélnek, a játék így jobban is megy. A 41. percben a beszorult salgótarjáni csapat röviden hárit egy támadást,

Déri «elcsipl» a labdát és husz méterről félmagasan közvetlenül a léce mellett védhetetlenül bevágja a labdát (1:1).

Nemes rögtön utána javíthatna, de az üres kapu mellé lö.

A második féldő góllal kezdődik.

Kincses átadását Nemes küldi a hálóba (2:1). Most már remekül működik a kis-

pesti gépezet, a 16. percben Déri beverekcsi magát a 16-osra és onnan védhetetlenül céloz a tulsó sarokba (3:1). Az SSE megadja magát egy-két veszélytelen támadás után, a 28. percben Nemes Kürtit szöketteti, a balszélsőre későn fut ki az SSE kapusa és Kürti a kapust is kieseeleve, a hálóba gurít (4:1). A 30. percben végleg megpeeséltelődik az SSE sorsa, Kürti támadja Barabást, védés közben a kapus hirtelen fellobbanással inzultálja a kispeszt balszélsőt, mire a bíró 11-est ad és a kapust kizárja a játékból. A büntetést Nemes kapu mellé gurítja. A kapuba Király áll és az SSE fiz emberrel alig jut át a félvonalon. A 33. percben Kincses fejeli be Olajkár II. kornerét (5:1). A 35. percben Dérihez kerül a labda, aki irlgalmatlanul a hálóba lövi (6:1).

A salgótarjáni első gólrá tehát a kispesztiek kamatostul fizettek.

A bajnokság állása:

1. Hungária	4	4	—	12:6	8
2. Kispest	4	3	1	—	15:7
3. Nemzeti	4	2	2	—	12:2
4. Újpest	3	3	—	—	10:4
5. Budafook	4	2	2	—	5:3
6-7. Szeged	4	1	1	2	7:7
6-7. Szolnok	3	1	1	2	6:6
8. Elektromos	4	1	1	2	9:13
9. Ferencváros	1	1	—	—	8:1
10. Taxisok	4	1	—	3	14:10
11. Phöbus	4	—	2	2	5:8
12. SSE	4	1	—	4	8:20
13. Zugló	4	—	2	2	7:22
14. Boeskal	4	—	—	4	2:11

TOTH LAJOS, a legjobb magyar tornász elveszett a magyar sport számára. Nemesok a debreceniek, hanem a magyar tornászsport is bizonyára megbőbenéssel veszi tudomásul Tóth Lajos súlyos balesetét. A kiváló bajnok lovaglás közben leestett és két ujját törte, amit később amputálni kellett. Tóth Lajos hiánya nagy vesztesége lesz a magyar tornász-sportnak.

HETVENEZER pengőt keresett a Ferencváros a Középeurópai Kupa budapesti mérkőzésén. Ha már a Kupát el is vitték, legalább anyagilag vigasztalódott a Fradi...

A mai ideges élet
legjobb ellenszere a sport. A 60 éves

FODOR SPORTINTÉZET

örködik testi kondíciója felett
Gyermektestnevelés (3 éves kortól)

BELVÁROS:
Petőfi Sándor-utca 3. Telefonszám: 189—701.

LIPÓTVÁROS:
Hollán-utca 9. szám. Telefonszám: 113—975.

„OLLA”
Esüftátyol gumi

A gárel világhírlításon
újabb aranyérmel nyert

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK

Sárosi III. és Kolláth...

FERENCVÁROS—SZOLNOKI MÁV 4:3 (2:0)

Nincs egészen annyi néző kint az Üllői-uti pályán, mint az elmúlt héten. Most háromszázan tapsolják meg a pályán lévő Ferencvárost, amely a következő «kísérleti» csapattal készül a Hungária elleni mérkőzésre:

Tihanyi — Polgár, Jázberényi — Magda, Sárosi III., Pósa — Biró, Kiss, Jakab, Sárosi dr., Gyetvay.

A csapat tetszik a közönségnek, a játék annál kevésbé. A Ferencváros gólt rug ugyan hamarosan Jakab révén, utána Gyetvay 2:0-ra emeli a gólarányt, de azért rengeteg kiábrándító hiba csúszik az akciókba.

A szolnokiak is veszélyesek, de Sárkány mellé rug egy tizenegyet. A második félidőben az ügyesen mozgó Jakab talál a hálóba (3:0), de csaltanós a szolnoki válasz: Korom gólt lő. Kiss emeli négyre a ferencvárosi „találatok” számát, Sárosi III. — a mezőny legjobbját — berughatná a hatodikát is, a tizenegyet azonban ő is elrontja. Majdnem úgy, mint Sárkány, de a mellélövés helyett a kapujával is meglepszik.

Eddig egészen tisztas az eredmény, de két csodaszép Kolláth-kitörés egyszerre az amugyis pesszimista ferencvárosi drukkerék szájizét még keserűbbé teszi. (Előbb egyéni akcióból, azután korner után szerzett két gólt a szolnoki «csodacenter.» Válogatott formában van!)

Csak azzal vigasztalódnak a zöldfehér hívők, hogy hiába rossz Sárosi dr., hiába dőcög az egész csapat gépezete, a Hungária ellen egészen másképp megy a játék és remélik az angol közmondás fordítottját:

«Győzzön a rosszabbik!»
Az se baj, ha a Ferencváros lesz a rosszabbik...

Cseh és Titkos...

HUNGÁRIA—NEMZETI 4:1 (3:0)

A Hungária a Ferencvároshoz hasonlóan új-szerű csapattal próbálkozik a Nemzeti elleni «főpróba»-meccsen:

Szabó — Kiss, Kállal — Négyesi, Turay, Dudás — Somlai, Cseh, Kardos, Kisutsky, Titkos.

Jól megy a kék-fehéreknek. Ez ötödik percen Cseh helyez ravasz gólt Angyal kapujába (1:0), majd husz perc múlva hiába nyomják Kisutsky-t, ő is a hálóba talál (2:0). A 27. percen Tompa «ügyeskedik»: elszedi Kardostól a labdát és 6 maga rugja be az — öngólt (3:0). Szünet után Kardos kihagy egy 11-est, Molnár 3:1-re «javít», majd Titkos állítja be a vég-eredményt (4:1). — Braun József trener különösen Cseh és Titkos játékaival elégedett.

Kiszely és Miklósi...

SZÜRKETAXI—ZSE 4:0 (2:0)

Az Öv-utcai pályán barátságos mérkőzést vívott egymással a Szürketaxi és a ZSE. A Szürketaxi három-négy helyen próbajátékosokat szerepeltetett, de még így is minden megerőltetés nélkül győzte le a fáradtan játszó zuglói csapatot. A Szürketaxiból Kiszely és Miklósi erőtlő duzzadó játéka emelkedett ki, míg a ZSE-ből egyedül Fekecs III. igyekezett. Góllövők: Kiszely (2). Próbajátékos I, Próbajátékos II.

Hölgy-Európabajnokságok Bécsben:

A német Ratjen kisasszony

170 cm-es világrekordot ugrott magasba Csák Ibolya 164 cm-el második lett

Bécs, szeptember 18.

A női európabajnoki atlétikai verseny második napján a versenyt ismét kedvező időben, ragyogó őszi napsütésben, kitűnő pályán bonnyolították le. Ennek a kedvező körülménynek tudható be

Ratjen német hölgy magasugrónak 170 cm-es világrekord eredménye, valamint a második helyezettek, Csák Ibolyának 164 cm-es teljesítménye, amely egyben új magyar rekord.

(A régi rekordot ugyanő tartotta 162 cm-el.)

A magyar résztvevők közül Nagy Ilona a 200 méteres síkfutás első előfutájában 27 mp-es magyar rekordot futott, de a kitűnő mezőnyben így is csak ötödik lett és így nem került a döntőbe. A 4x100 méteres stafétában Magyarország hölgystafétája (Balla, Lőrinczy, Fehér és Nagy) 50.8 mp-es idővel negyedik lett, Németország, Lengyelország és Olaszország mögött.

Vasárnapi eredmények:
Magasugrás: 1. Ratjen német 170 cm. A német és egyben világrekord! 2. Csák Ibolya magyar 164 cm, 3. Baalen-Blankon holland 164 cm.

Diszkoszvetés: 1. Mauermeyer német 44.80 m, 2. Sommer német 40.95 m, 3. Mohlenhauer német 39.81 m. (Nadányi Ágnes 31.08 métert dobott és nem került a döntőbe.)

200 m síkfutás: 1. Walasziewicz lengyel 23.8 mp, 2. Krauss német 24.4 mp, német rekord! 3. Cohen holland 24.9 mp.

Gerelyvetés: 1. Gehlius német 45.58 m, 2. Pastoor német 44.14 m, 3. Krüger német 42.49 m.

4x100 m. staféta: 1. Németország 46.8 mp, 2. Lengyelország 48.3 mp, 3. Olaszország 49.4 mp, 4. Magyarország 50.8 mp, 5. Norvégia 51.5 mp. (Anglia hölgystafétája harmadik helyre érkezett be 48.3 mp idővel, de a staféta egyik résztvevője pálya keresztvezése miatt kizárták a versenyből.)

A nem hivatalos ponteredmény szerint a nemzetek versenyében 1. Németország 96 ponttal, 2. Lengyelország 29 ponttal, 3. Hollandia 18 ponttal, 4. Anglia 15 ponttal, 5. Olaszország 11 pont, 6. Magyarország 8 ponttal, 7. Svédország 3 ponttal, 8. Svájc 3 ponttal, 9. Lettország 3 ponttal, 10. Norvégia 2 ponttal.

Belgium, Dánia, Észtország és Finnország versenyzői nem jutottak az első hat helyezett közé.

NBB

Jó mérkőzések, hatalmas közönség, sorozatos meglepetések, ezek jellemzik a NBB vasárnapi fordulóját. Különösen a csepeliek és a székesfehérváriak veresége keltett feltűnést. Részletes eredmények:

KELETI CSOPORT:

FTC—VSE 5:0 (2:0)

A zöld-fehérek fölényes játékban győzték le a váciakat. Az 5. percen Pyber átadását Pászti juttatta a hálóba (1:0), majd a 35. percen Suhai lefutott, közeli lövését Eckhardt Pászti elé ütötte, aki újra a kapuba talált (2:0). A gól után Ficzert a 16-on belül felvágta, a játékost kivitték a pályáról, de a bíró nem ítél büntetőrugást. Nagy tüntetés! (Ficzere a második félidőben tovább játszott.) Szünet után nyolc perc alatt három gólt ért el a «kis» Fradi. Az 5. percen Suhai kornerét értékesítette Pyber góllá, utána Horváth egyéni játék után 4:0-ra állította be az eredményt, végül a 13. percen Suhai lövését Eckhardt Horváth elé ütötte ki, aki az ötödik ferencvárosi gólt érte el (5:0).

DIÓSGYŐRI VTK—DEBRECENI VASUTAS 4:2 (2:1)

Diósgyőr

Ezer néző előtt Szabó a Debrecenieknél szerzi meg a vezetést, de utána egyenlít Füzér, sőt Liptay révén 2:1 az eredmény a DVTK javára. Füzér 3:1-re „javít”, majd újra Szabó-gól

következik, végül is meglát Füzér, a diósgyőri center talál a hálóba (4:2).

SALGÓTARJÁN—SZENTLŐRINC 9:0 (3:0)

Salgótarján

Jenőfi nagyszerű formában volt. Egyedül, őt gólt helyezett el a SAC hálójában. Mellette Lukács IL (2) és Balázs volt a gólszerző, a salgótarjániak részéről és hiába hozzájárul segítségül a szentlőrinci Simon — egy öngóllal.

SZEGEDI AK—WMFC 2:0 (1:0)

Szeged

A Nemzeti Bajnokság legnagyobb meglepetése. A bajnokjelölt csapat óriási harcban alulmaradt. Már az első félidőben Török lő gólt, a szegediek részéről és hiába hozzájárul segítségül a VMFC az egyenlítésért, a második félidőben Török újra gólt szerez és ezzel megbiztosítja a csapatának a végső győzelmet.

PERECES—MÁVAG 1:0 (1:0)

Budapest

A sereghajtó MÁVAG izgalmas mérkőzésen veszített a Perecesi TK ellen. A mérkőzés hat-száz néző előtt folyt le. Perces megérdemelten győzött Sidlik góljával.

CS. MOVE—MEZŐTUR 5:1 (2:1)

(Csepel)

A helyi csapat váratlanul jól játszott és Glaser (3), Vincze, Varga góljaival győzött. A MAFC gólját Hódi rugta.

TÖEKVÉS—REMÉNYSÉG 3:1 (1:1)

(Vác)

A Törekvés kitűnő játékkal győzött Vácon. Góllövők: Keszely (2), Nemes, illetve Vértes.

NYUGATI CSOPORT:

HALADÁS—EGYETÉRTÉS 5:1 (2:0)

Szombathely

Kétezer néző előtt Móróc góllövő formája döntötte el a mérkőzés sorsát. A gólokat sorrendben Móróc, Forgács, Móróc, Lovász szerezte, amelyet Tóth III. (Győri ETO) zárt be.

Felölős szerkesztő és kiadó: VADNAI ENDRE
Kiadja: REGGELI UJSÁG Lapkiadóvállalat R.T.

HUNGARIA HIRLAPNYOMDA R.T. BUDAPEST, V., VILMOS CSASZAR-UT 34. — FELELŐS: VITÉZ BANÓ LEHEL

Gerő Parfumeria kölnivíz ujdonsága „Jáva”
Teréz-körút 7. Telefon: 119—180.

Egészséget óvja a NIKOPÁLL betétes SZIPKA
Nikopáll k f t. Gerleócz-u 11 Tel.: 18-92-30

SENATOR CELOFILTER cigarettahüvely ezüst dobozban kettős füstszűrővel
Gyártja: Janina Cigarettenpapierfabrik

Őszi kabát-, kosztüm- és ruhaszövetek, divatszalmák, bársonyok, fémkelmék raktárra érkeztek GALAMBOS IV Ferenciek tere 4

Gyermekek öröme LIEBNER BÁCSI JÁTÉKBOLTJA
Szent István-tér 4

RÁKOSKERESZTUR—PTBSC 4:2 (2:1)
Rákoskeresztur

Ötszáz néző előtt szép játékban győztek a helybeliek. A gólokat Gere, Kallovics, Takács (2), illetve Oláh és Szatmári szerezte.

SFAC—ARAK 3:2 (0:1)
Székesfehérvár

A helyi csapatnak Varga megszerezte a vezetést 0:1, de a második félidőben Németh és Soproni révén a vendégek megfordították a mérkőzés sorsát. Hiába egyenlített Hári (2:2), a volt amatőrválogatott jobbszélő, Soproni újabb góllal eldöntötte a soproniak javára a meccset.

BSZKRT—POSTÁS 2:1 (2:1)
(Budapest)

Az NBC egyik legérdekesebb mérkőzésének a volt elsőosztályú nagy amatőr ellenfelek találkozója volt. Ezer főnyi közönség előtt nagy harc folyt. A BSZKRT megérdemelten győzött Bene és Návai góljaival. A Postásoknál Bajkay volt eredményes.

LAMPART—TÜSC 2:1 (1:0)
(Pesterzsébet)

2000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amelyen a vendég tokodiak jobbnak bizonyultak. Az első félidőben Kerekes a 19-ik percben megszerezte a vezetést az erszébetieknek, a tokodiak igyekezetét csak az egyenlítés koronázza: a második félidő 22-ik percében Rozgonyi „egalizál”.

PÉCSI DV—VASAS 4:0 (2:0)
(Pécs)

A pécsi csapat végig fölényben játszott és Keszler, Dunai, Tóth és Petri góljaival győzött.

Lósport

Locarno nyerte a Gróf Károlyi Gyula emlékversenyt

A kétéves kancák 12.000 pengővel díjazott régi híres versenyét a Gróf Károlyi Gyula emlékversenyt vasárnap futották. Az előzetes favoritok: Melvyn és Locarno voltak. Melvyn azonban sántasága miatt nem állt starthoz. Ötös mezőnyben a Dreher-istálló Locarnoja négy hosszal nyert Álom ellen. A Háromévesek szeptemberi nagy hendikepében izgalmas végküzdelem után Seregély fejjosszal győzött Perelő ellen, míg a favorit Dankó Pista ugyancsak fejjosszal lett harmadik. Az egyes versenyekben különben az esélyes lovak nyertek.

I. futam. 1. St. Gallen (5:10 Nagy G.), 2. Nótárius (12 Balog), Fm: Hattyudal, Dear me! Tot. 10:14. Befutó: 69.

II. futam. 1. Askari (4 Teltschik), 2. Ábránd (3 Félix), 3. San Franc. (16 Kupai K.). Fm: Primás, Boss, Titok, Buvár, Csaba, Szepes, Mire való, Rojtos. Tot. 10:41, 18, 18, 41. Befutó: 1—2, 70, 1—3, 481.

III. futam. 1. Seregély (4 Csuta), 2. Perelő (5 Kolonick), 3. Dankó Pista (pari Szentgyörgyi). Fm: Hös, Föln, Sidney, Aratás. Tot. 10:48, 14, 15, 13. Befutó: 380.

IV. futam. 1. Locarno (6:10 Gutai), 2. Álom (2 és fél Rózsa). Fm: Muzsika, Pereputty, Récalcitrante. Tot. 10:21, 13, 19. Befutó: 73.

V. futam. 1. Amadeo (4 Esch Gy), 2. Vizta (3 Esch), 3. Tekergő (12 Klimscha J.). Fm: Dobos, Nincs több, Blackie, Mindenes, Panama. Tot. 10:66, 25, 10, 10. Befutó: 321.

VI. futam. 1. Rakoncánfal (3 Kolonics), 2. Clarion (5 Csuta), 3. Film (3 Rózsa) és Ereszd el (10 Kajári). Fm: Nanking, Cipő, Virulj, Kópia, Nicolette, Fék. Tot. 10:32, 15, 21, 6, 15. Befutó: 95, 36, 95.

VII. futam. 1. Dongó (5 Fetting A.), 2. Kékes II. (6 Dara), 3. Futó bolond (2 Kolonics). Fm: Farandole, Agrippina, Vaklárma, Progressiva, Nóra, Padisab, Hedia, Indiana, Trude. Tot. 10:56, 19, 20, 16. Befutó: 356 és 170.

— Négy magyar győzelem a bécsi lóversenyen. A bécsi freudenauai pályán vasárnap ismét magyar színek diadalmaskodtak. Az Issekutz-istálló ugyanis három versenyt nyert, köztük a nap főszámát, a Nemzeti szocialista díjat, Dugóval, amely 3:10 reás favorit volt. A győztest Schejbal lovagolta. Dugón kívül még Ezresbankó (8:10, lov. Schejbal) és Cigánybáró (lov. Varga I.) is győztek. Magyar győzelemmel végződött a Gaga-verseny is, amelyet gr. Pejacevich Riadója (1 és fél, lov. Klimscha) nyerte meg.

MAGYAR LOVAREGYLET
szent. 24 és 25-én d. u. 1/2-órás versenyter!

KERESZTREJTVÉNYROVAT

Rovatvezető: KORÓ

Mi történt a mult héten? III.

VIZSZINTES SOROK:

- 1. Esemény a mult héten
- 12. temetőben vannak
- 13. illik visszaadni
- 14. háziur szemefénye (?)
- 16. majdnem kivakar
- 17. értéke
- 18. süket, de vígan uszik
- 20. vasmunkás
- 21. Vándor Antal
- 22. megértése diplomáciai esemény
- 24. a 37. kérdezve
- 25. az ember Istenhez való viszonya
- 26. az „ér” folytatása
- 28. Angyal Sándor
- 30. huz
- 32. szeretne valamit
- 33. kicsinyítő
- 34. rablátus
- 36. saróbbi
- 38. mészáló fele
- 39. Káin ölte meg
- 41. hálókészítő
- 42. nincs benne semmi, ford.
- 43. esomók
- 45. fűvet eszik
- 46. kaszálók
- 47. istentisztelet
- 48. nem szabad elmondani!
- 49. Misike a kivánsi

FÜGGŐLEGES SOROK:

- 1. Esemény a mult héten
- 2. pápai korona
- 3. fűzet
- 4. berlini állatkert
- 5. e. e. e. e.
- 6. ruházati kellék
- 7. tvulkaony — tájszólassal
- 8. érzékeny szerv
- 9. dörgés, villámlás, stb.
- 10. járművet használnak
- 11. kilogramm részei, ék.
- 15. számjegy
- 18. régi pénzünk és a körutó szaladéál
- 19. vízenyős terület
- 22. szőlít
- 23. rendezget
- 27. szakít
- 28. római kolónia a mai Szombathely környékén
- 31. hétfő, kedd, szerda, stb.
- 33. hívom

Grid for the crossword puzzle with numbers 1-49 and arrows indicating directions.

- 35. deka, tn.
- 37. ékszerártó
- 38. nem megy tovább
- 40. nézek
- 42. sorozat, id. nyelvén
- 44. idegbetegség
- 45. ... Angeles, Isonet.
- 47. sir ó
- 49. Murány végei

Szeptember havi rejtvények (4 darab) egyszerre küldendők be 30-án délig. A borítékra feltűnően ráírandó: Keresztrejtvény.